የሐዋርያው የጳውሎስ መልእክት
ወደ ሮሜ ሰዎች

1 ጳውሎስ፣ የክርስቶስ ኢየሱስ ባሪያ፣ ሐዋ
ርያ ሊሆን የተጠራና ለእግዚአብሔር ወን
ጌል የተለየ፤ 2ስለዚህ ወንጌል በነቢያቱ
በኩል በቅዱሳት መጻሕፍት አስቀድሞ ተስፋ
ተሰጠ። 3ወንጌሉም ስለ ልጁ፣ በሥጋ ከዳዊት
ዘር ስለ ሆነ፣ 4በቅድስና መንፈስ[ሀ] ደግሞ
ከሙታን በመነሣቱ የእግዚአብሔር ልጅ
መሆኑ በኀይል ስለ ተገለጠው[ለ] ስለ
ጌታችን ኢየ ሱስ ክርስቶስ ነው። 5በእርሱ
በኩል ስለ ስሙ ከአሕዛብ ሁሉ መካከል
ሰዎችን በእምነት አማካይነት ወደሚገኘው
መታዘዝ ለመጥራት ጸጋንና ሐዋርያነትን
ተቀበልን። 6እናንተ ራሳችሁም ለኢየሱስ
ክርስቶስ እንዲሆኑ ከተጠሩ መካከል
ናችሁ።

7በእግዚአብሔር ለተወደዳችሁና ቅዱሳን ለመ
ሆን ለተጠራችሁ በሮም ላላችሁ ሁሉ፤ ከአ
ባታችን ከእግዚአብሔር፣ ከጌታም ከኢ
የሱስ ክርስቶስ ጸጋና ሰላም ለእናንተ ይሁን።

ሮምን ለማየት የጳውሎስ ናፍቆት

8ከሁሉ አስቀድሜ፣ እምነታችሁ በዓለም
ሁሉ በመሰማቱ፣ ስለ ሁላችሁም አምላኬን
በኢየሱስ ክርስቶስ አመሰግናለሁ።
9ዘወትር ምን ያህል እንደማስባችሁ፣ የልጁ
ን ወንጌል በመስበክ በሙሉ ልቤ የ
ማገለግለው እግዚአብሔር ምስክሬ ነው፤ 10በ
ጸሎቴ ሁልጊዜ አስባችኋለሁ፤ አሁን
ደግሞ በመጨረሻ በእግዚአብሔር ፈቃድ
ወደ እናንተ እንድመጣ መንገድ ይከፈትልኝ
ዘንድ እጸልያለሁ።

11እንድትጸኑ የሚያስችላችሁን መንፈሳዊ
ስጦታ አካፍላችሁ ዘንድ፣ ላያችሁ እናፍ
ቃለሁ። 12ይኸውም እናንተና እኔ በእያን
ዳንዳችን እምነት እርስ በርሳችን እንድን
በረታታ ነው። 13ወንድሞች ሆይ፣ በሌሎች
አሕዛብ ዘንድ እንደ ሆነልኝ፣ በእናንተም
ዘንድ ፍሬ እንዳገኝ ብዙ ጊዜ ዐቅጄ እንደ
ነበርና፣ ሆኖም ግን፣ እስከ አሁን ድረስ
መከልከሌን እንድታውቁ እወዳለሁ።

14ግሪኮች ለሆኑትና ላልሆኑት፣
ለጥበበኞ ችና ለማያስተውሉ፣ ዕዳ አለብኝ፤
15በሮም ለምትኖሩ፣ ለእናንተም ወንጌልን
ለመስበክ የምጓጓው ለዚህ ነው።

16በወንጌል አላፍርም፤ ምክንያቱም
ለሚያ ምን ሁሉ ለድነት የሚሆን የእግዚ
አብሔር ኀይል ነው፤ ይህም በመጀመሪያ
ለአይሁድ፣ ቀጥሎም ለአሕዛብ ነው።
17በወንጌል የእግዚአብሔር ጽድቅ
ተገልጦአልና፤ ጽድቁም ከመ ጀመሪያ
እስከ መጨረሻ በእምነት[ሐ] የሆነ ነው፣
"ጻድቅ በእምነት ይኖራል" ተብሎ እንደ
ተጻፈው።

የእግዚአብሔር ቍጣ በሰዎች ላይ

18በክፋታቸው እውነትን ዐፍነው በሚይዙ፣
በዐመፃቸውና በክፋታቸው ሁሉ ላይ የእግ
ዚአብሔር ቍጣ ከሰማይ ይገለጣል፤ 19ስለ
እግዚአብሔር ሊታወቅ የሚቻለው ለእነርሱ
ግልጽ ነው፤ ምክንያቱም እግዚአብሔር
ለእነርሱ ግልጽ አድርጎታል። 20ዓለም ከተፈጠ
ረ ጀምሮ የማይታየው የእግዚአብሔር ባሕርይ
ይኸውም ዘላለማዊ ኀይሉና መለኮትነቱ፣
ከፍጥረቱ በግልጽ ይታያል፤ ስለዚህ ሰዎች
ማመካኛ የላቸውም።

21እግዚአብሔርን ቢያውቁም እንኳ፣ እንደ
አምላክነቱ አላከበሩትም፤ ምስጋናም
አላቀረ ቡለትም፤ ነገር ግን ሐሳባቸው ፍሬ
ቢስ ሆነ፤ የማያስተውል ልባቸው ጨለመ።
22ጥበበኞች ነን ቢሉም፣ ሞኞች ሆኑ፤
23የዘላለም አም ላክን ክብር ምውት በሆነው
ሰው፣ በወፎች፣ በእንስሳትና በምድር ላይ
በሚሳቡ ፍጥረት መልክ መስለው ለወጡ።

24ስለዚህም እግዚአብሔር በኀጢአት በተሞ
ላው የልባቸው ምኞት እርስ በርሳቸው
የገዛ አካላቸውን እንዲያስነውሩ ቅድስና
ለሌለው ሩካቤ ሥጋ አሳልፎ ሰጣቸው።
25የእግዚአብሔርን እውነት በሐሰት ለወጡ፤
በፈጣሪ ፈንታ ፍጡር አመለኩ፤ አገለገሉም፤
ፈጣሪም ለዘላለም የተመሰገነ ነው፤ አሜን።

26በዚህም ምክንያት እግዚአብሔር አሳፋሪ
ለሆነ ምኞት አሳልፎ ሰጣቸው፤
ሴቶቻቸውም እንኳ ለባሕርያቸው
የሚገባውን ግንኙነት ባሕርያቸው
ላልሆነው ግንኙነት ለወጡ። 27እንደዚሁም
ወንዶች ለባሕርያቸው የሚገ ባውን
ሴቶችን መገናኘት ትተው እርስ በርሳቸው
በፍትወት ተቃጠሉ፤ ወንዶች ከወ ንዶች
ጋር ነውር ፈጸሙ፤ ለክፉ አድራ
ጐታቸውም የሚገባቸውን ቅጣት በገዛ
ራሳቸው ላይ አመጡ።

1፥1 ሐሥ9፥15፤ ሮሜ15፥16፤1 ቆሮ1፥1፤2ቆሮ2፥12፤ 11፥7፤1ተሰ2፥8:9፤ 1ጴጥ4፥17
1፥2 ሉቃ1፥70፤ ሐሥ13፥32፤ቲቶ1፥2፤ ሮሜ3፥21፤ገላ3፥8
1፥3 ማቴ1፥1፤ ዮሐ1፥14፤ሮሜ9፥5፤
1፥4 ማቴ4፥3፤ ሐሥ2፥24፤1ቆሮ1፥2
1፥5 ሐሥ9፥15፤ 6፥7፤ሮሜ16፥26፤ 1ጠ ሞ1፥14፤
1፥6 ይሁዳ1፤ ራ እ17፥14
1፥7 ሐሥ9፥13፤ ሮሜ8፥39፤1ቆሮ1፥3፤ ኤፌ1፥2፤1ተሰ1፥4፤1 ጢሞ1፥2፤ቲቶ1፥4፤ 1ጴጥ1፥2
1፥8 ሮሜ10፥18፤ 16፥19፤1ቆሮ1፥4፤ ኤፌ1፥16፤ 1ተሰ2፥13፤2ተሰ1፥3፤ 2ጢሞ1፥3፤
1፥9 ኢዮ16፥19፤ ኤር42፥5፤2ቆሮ1፥23፤ ገላ1፥20፤ፊል1፥8፤ 1ተሰ2፥5:10፤ 2ጢሞ1፥3፤
1፥10 ቍ13፤ 1ሳሙ12፥23፤ ሉቃ18፥1፤ሐሥ 1፥14፤ ሐሥ18፥21፤ ሮሜ15፥32፤ ኤፌ1፥16፤ፊል1፥4፤ ቈላ1፥9፤2ተሰ1፥11፤ 2ጢሞ1፥3፤ ፊሞ4
1፥11 ሮሜ15፥23፤ 1ቆሮ1፥7፤12፥1-31
1፥13 ሮሜ11፥25፤ 7፥1፤15፥22:23
1፥14 1ቆሮ9፥16
1፥15 ሮሜ15፥20
1፥16 ዮሐ3፥15፤ ሐሥ3፥26፤13፥46፤ ሮሜ2፥9:10፤ 1ቆሮ1፥18፤ 2ጢሞ1፥8፤
1፥17 ዕን2፥4፤ ሮሜ 3፥21፤9፥30፤ ፊል3፥9፤ገላ3፥11፤ ዕብ10፥38
1፥18 ዮሐ3፥36፤ ሮሜ5፥9፤ኤፌ5፥6፤ ቈላ3፥6፤1ተሰ1፥10፤ ራእ19፥15
1፥19 ሐሥ14፥17
1፥20 መዝ19፥1-6፤ ሮሜ2፥1
1፥21 ዘፍ8፥21፤ ኤር2፥5፤17፥9፤ ኤፌ4፥17:18
1፥22 1ቆሮ1፥20:
27፤3፥18:19 1፥23 ዘዳ4፥16:17፤ መዝ106፥20፤ኤር2፥11፤ ሐሥ17፥29 1፥24 ቍ26:28፤ መዝ81፥12፤ኤፌ4፥19፤ 1ጴጥ4፥3
1፥25 ኢሳ44፥20፤ ኤር10፥14፤13፥25፤16፥19:20፤ ሮሜ9፥5፤11፥36፤ 2ቆሮ11፥31፤ 1፥26 ቍ24:28፤ ዘሌ18፥22:23፤ኤፌ4፥19፤1ተሰ4፥5፤ 1፥27 ዘሌ18፥22፤ 20፥13፤1ቆሮ6፥18

ሀ4 ወይም *በቅድስናው መንፈስ*
ለ4 ወይም *የእግዚአብሔር ልጅ መሆኑ በኀይል ስለ ተሾመ*
ሐ17 ወይም *ከእምነት ወደ እምነት*

28ከዚህም በላይ በሐሳባቸው እግዘአብሔርን
ማወቅ አይጠቅምም በማለታቸው፣ መደረግ
የማይገባውን እንዲያደርጉ እግዚአብሔር
ለማይረባ አእምሮ አሳልፎ ሰጣቸው። 29በሁ
ሉም ዐይነት ዐመፃ፣ ክፋት፣ ስግብግብነትና
ምግባረ ብልሹነት ተሞልተዋል፤ ቅናትን፣
ነፍስ ገዳይነትን፣ ጥልን፣ አታላይነትንና
ተንኰልን የተሞሉ ናቸው፤ ሐሜተኞች፣
30ስም አጥፊዎች፣ አምላክን የሚጠሉ፣
ተሳዳቢዎች፣ ትዕቢተኞችና ትምክሕተኞች
ናቸው፤ ክፋትን የሚሠሩበትን መንገድ
ያውጠነጥናሉ፤ ለወላጆቻቸው አይታዘዙም።
31የማያስተውሉ፣ ውል የሚያፈርሱ፣ ርኅራኄ
የሌላቸውና ጨካኞች ናቸው። 32ይህን የሚያ
ደርጉ ሁሉ ሞት ይገባቸዋል የሚለውን
ትክክለኛ የሆነውን የእግዚአብሔርን ሕግ ቢ
ያ ውቁም፣ እነዚህን ነገሮች ማድረግ ብቻ
ሳይ ሆን፣ እንዲህ የሚያደርጉትንም
ያበረታታሉ።

የእግዚአብሔር ጻድቅ ፍርድ

2 ስለዚህ አንተ በሌላው ላይ የምትፈ
ርድ፣ የምታመካኝበት የለህም፤ በሌላው
ላይ በምትፈርድበት ነገር ሁሉ፣ ራስህን
ትኰንናለህ፤ ፈራጅ የሆንኸው አንተ ያንኑ
ታደርጋለህና። 2እንደዚህ በሚያደርጉትም
ላይ የእግዚአብሔር ፍርድ ትክክለኛ መሆኑን
እናውቃለን። 3እንግዲህ አንተ ሰው በሌሎች
ላይ እየፈረድህ፣ ያንኑ የምታደርግ ከሆነ
ከእግዚአብሔር ፍርድ የምታመልጥ
ይመስልሃል? 4ወይስ የእግዚአብሔር ቸርነት ወደ
ንስሓ የሚመራህ መሆኑን ሳትገነዘብ፣
የቸርነቱን፣ የቻይነ ቱን የትዕግሥቱን
ባለ ጠግነት ትንቃለህ?
5ነገር ግን በድንዳኔህና ንስሓ በማይገባ
ልብህ ምክንያት ትክክለኛ ፍርዱ ሲገለጥ
በእግዚአብሔር የቍጣ ቀን በራስህ ላይ
ቍጣን ታከማቻለህ። 6እግዚአብሔር
“ለእያንዳንዱ እንደ ሥራው ይሰጠዋል”፤ 7በጎ
የሆነውን ጸንቶ በማ ድረግ ክብርን፣ ሞገስንና
ዘላለማዊነትን ለሚሹ የዘላለም ሕይወት
ይሰጣቸዋል። 8ነገር ግን በራስ ወዳዶች፣
እውነትን ትተው ክፋትን በሚከተሉ
ፍርድና ቍጣ ይደርስ ባቸዋል። 9ክፉ
በሚያደርግ በማንኛውም ሰው፣ አስቀድሞ
በአይሁድ ከዚያም በአሕዛብ ላይ መከራና
ጭንቀት ይሆናል፤ 10ነገር ግን በጎ ለሚሠራ
ለማንኛውም፣ አስቀድሞ ለአይሁድ ከዚያም
ለአሕዛብ ክብር፣ ሞገስና ሰላም
ይሆንለታል፤ 11እግዚአብሔር ለማንም
አያደላምና።
12ሕግ ሳይኖራቸው ኀጢአት የሠሩ ሁሉ
ያለ ሕግ ይጠፋሉ፤ ሕግ እያላቸው ኀጢአት
የሠሩ በሕግ ይፈረድባቸዋል፤ 13ምክንያቱም
በእግዚአብሔር ፊት ጻድቃን የሚባሉት ለሕጉ
የሚታዘዙ እንጂ፣ ሕጉን የሚሰሙ አይደሉም።
14ሕግ የሌላቸው አሕዛብ ሕግ የሚያዝዘውን
ነገር በተፈጥሮ ሲያደርጉ፣ ሕግ ባይኖራቸውም
እነርሱ ለራሳቸው ሕግ ናቸው። 15ኅሊናቸው
ስለሚመሰክር፣ ሐሳባቸው ስለሚከሳቸው፣
ደግሞም ስለሚከላከልላቸው የሕግ ትእዛዝ
በልባቸው የተጻፈ መሆኑን ያሳያሉ።
16ይህም በወንጌል እንደማስተምረው እግዚ
አብሔር በሰው ልብ የተሰወረውን
በክርስቶስ በኩል በሚፈርድበት ዕለት ግል
ጽ ይሆናል።

ሕግና አይሁድ

17አንተ ይሁዲ ነኝ ካልህ፣ በሕግ የምት
ተማመንና ከእግዚአብሔር ጋር ባለህ ግንኙነት
የምትኵራራ፣ 18በሕግ በመመራትህም ፈቃዱን
ዐውቀህ ፍጹም የሆነውን ለይተህ ከያዝህ፣
19ለዕውሮች መሪ፣ በጨለማ ላሉትም ብርሃን
መሆንህን እርግጠኛ ከሆንህ፣ 20በሕጉም ካገ
ኘኸው ዕውቀትና እውነት የተነሣ አላዋቂ
ለሆኑት መካሪ፣ ለሕፃናት አስተማሪ ከሆንህ፣
21እንግዲህ አንተ ሌሎችን የምታስተምር፣
ራስህን አታስተምርምን? አትስረቅ ብለህ
የምትሰብክ፣ ትሰርቃለህን? 22አንተ ሰዎች
ማመንዘር የለባቸውም የምትል፣ ታመነዝ
ራለህን? አንተ ጣዖትን የምትጸየፍ፣ ቤተ
መቅደስን ትመዘብራለህን? 23አንተ በሕግ
የምትመካ፣ ሕግን በመተላለፍ እግዚአብሔርን
ታዋርዳለህን? 24ይህም “በእናንተ ምክንያት
የእግዚአብሔር ስም በአሕዛብ ዘንድ ይሰደባል”
ተብሎ እንደ ተጻፈው መሆኑ ነው።
25ሕግን የምትፈጽም ከሆነ ግዝረት ዋጋ
አለው፤ ሕግን የምትተላለፍ ከሆነ ግን እን
ዳልተገረዝህ ትሆናለህ። 26ያልተገረዙት ሕጉ
የሚያዝዘውን የሚፈጽሙ ከሆነ፣ እንደ
ተገረዙ አይቈጠሩምን? 27አንተ የተጻፈ ሕግ፣
ግዝረትም ቢኖርህ፣ ሕግ ተላላፊ በመሆንህ፣
በሥጋ ያልተገረዘው ለሕግ በመታዘዙ ይፈር
ድብሃል።
28አንድ ሰው ለይምሰል በውጫዊው
ብቻ ይሁዲ ልሁን ቢል ይሁዲ
አይሆንም፤ እውነተኛ ግዝረትም ውጫዊና
ሥጋዊ ሥርዐት አይደለም። 29ዳሩ ግን
አንድ ሰው ይሁዲ የሚሆነው በውስጣዊ
ማንነቱ ይሁዲ ሆኖ ሲገኝ ነው። ግዝረትም
ግዝረት የሚሆ ነው በተጻፈው ሕግ ሳይሆን፣
በመንፈስ የልብ ግዝረት ሲኖር ነው። እንዲህ
ያለው ሰው ምስጋናው ከሰው ሳይሆን
ከእግዚአብሔር ዘንድ ነው።

የእግዚአብሔር ታማኝነት

3 ታዲያ አይሁዳዊ መሆን ጥቅሙ ምንድን
ነው? መገረዝስ ምን ፋይዳ አለው?
2በየትኛውም መንገድ ጥቅሙ ብዙ ነው፤
ከሁሉ አስቀድሞ የእግዚአብሔር ቃል

1፥28 ቈላ24፡26
1፥29 2ቆሮ12፥20፤
1ጢሞ 5፥13፤
ያዕ3፥2፤3፤ዮሐ10
1፥30 2ጢሞ3፡2
1፥31 2ጢሞ3፥3
1፥32 መዝ50፥18፤
ሉቃ11፥48፤ሐሥ8፥1፤
22፥20፤ ሮሜ6፥23፤
2፥1 2ሳሙ12፥5-7፤
ማቴ7፥1፡2፤
ሮሜ1፥20፤
2፥4 ዘፀ34፥6፤
ሮሜ9፥22፤9፥23፤11፥22፤
11፥33፤ኤፌ1፥7፡18፤
2፥7፤3፥8፡16፤ቈላ2፥2፤
3፥25፤1ጢሞ1፥16፤
1ጴጥ3፥20፤
2ጴጥ3፥9፤2ጴጥ3፥15
2፥5 መዝ110፥5፤
ይሁዳ1፥6፤ራእ6፥17፤
2፥6 መዝ62፥12፤
ማቴ16፥27፤ምሳ24፥12
2፥7 ቈላ10፤
ማቴ25፥46፤
1ቆሮ15፥53፡54፤
2ጢሞ1፥10፤
2፥8 ሕዝ22፥31፤
2ተሰ2፥12፤
2፥9 ቈላ10፤
መዝ32፥10፤
ሮሜ1፥16
2፥10 ቈላ9፤
ሮሜ1፥16
2፥11 ሐሥ10፥34
2፥12 ሮሜ3፥19፤
6፥14፤ 7፥4፤
1ቆሮ 9፥20፡21፤
ገላ 4፥21፤5፥18፤
2፥13 ያዕ1፥22፡
23፡25
2፥14 ሐሥ10፥35
2፥16 መክ12፥14፤
ሐሥ10፥42፤ሮሜ16፥
25፤1ቆሮ 4፥5፤
2ጢሞ 2፥8
2፥17 ቈላ23፤
ኤር 8፥8፤ሚክ3፥11፤
ዮሐ 5፥45፤ሮሜ 9፥4
2፥21 ማቴ23፥3፡4
2፥22 ሐሥ19፥37
2፥23 ቈላ17
2፥24 ኢሳ52፥5፤
ሕዝ36፥22፤2ጴጥ2፥2
2፥25 ቈላ13፡27፤
ኤር 4፥4፤ 9፥25፡26፤
ገላ 5፥3፤
2፥26 ሮሜ8፥4፤
1ቆሮ 7፥19
2፥27 ማቴ12፥41፡42
2፥28 ማቴ3፥9፤
ዮሐ8፥39፤ሮሜ9፥6፡
7፤ገላ6፥15
2፥29 ዘዳ30፥6፤
ዮሐ5፥44፤12፥43፤
ሮሜ7፥6፤ 1ቆሮ4፥5፤
2ቆሮ3፥6፤10፥18፤
ገላ1፥10፤ፊል3፥3፤
ቈላ2፥11፤1ተሰ2፥4፤
1ጴጥ3፥4
3፥2 ዘዳ4፥8፤
መዝ147፥19፤
ሐሥ7፥38፤ሮሜ9፥4፡5፤

በዐደራ የተሰጠው ለእነርሱ ነው።
3አንዳንዶች እምነት ባይኖራቸውስ? የእ
ነርሱ አለማመን የእግዚአብሔርን ታማኝነት
ዋጋ ያሳጣዋልን? 4ፈጽሞ አይሆንም! ሰው
ሁሉ ሐሰተኛ፣ እግዚአብሔር ግን እውነተኛ
ይሁን፤ እንዲህ ተብሎ ተጽፎአልና፤

"ከቃልህ የተነሣ እውነተኛ፣
በፍርድም ፊት ረቺ ትሆናለህ።"

5የእኛ ዐመፃ የእግዚአብሔርን ጽድቅ አጕልቶ
የሚያሳይ ከሆነ፣ ምን ማለት እንችላለን?
እንደ ሰው ለመከራከር ያህል እግዚአብሔር
በእኛ ላይ ቍጣውን ማምጣቱ ትክክል
አይደለም ሊባል ነውን? እንደ ሰው ሲታ
ሰብ ማለቴ ነው። 6በእርግጥ እንዲህ ሊሆን
አይችልም፤ እንዲህ ቢሆንማ ኖሮ እግዚአብሔር
በዓለም ላይ እንዴት ሊፈርድ ይችላል?
7"የእኔ ውሸተኛ መሆን የእግዚአብሔርን እው
ነተኛነት የሚያጐላ፣ ክብሩንም የሚጨም
ርለት ከሆነ፣ ኀጢአተኛ ተብዬ እስካሁን
እንዴት ይፈረድብኛል?" በማለት ሊከራ
ከር የሚችል ሰው ይኖር ይሆናል። 8ይህማ
"በጎ እንዲመጣ ክፉ እንሥራ" ይላሉ በማ
ለት አንዳንዶች እንደሚያስወሩብን ነው፤
በእነዚህ ሰዎች ላይ የሚደርሰው ፍርድ
ትክክለኛ ነው።

ማንም ጻድቅ አይደለም

9እንግዲህ ምን እንላለን? እኛ ከእነርሱ
እንበልጣለንን?[ሙ] ከቶ አይደለም፤
አይሁድም ሆኑ አሕዛብ፣ ሁሉም ከኀጢአት
በታች እን ደሆኑ አስቀድመን ከሰናቸዋል፤

10እንዲህ ተብሎ እንደ ተጻፈ፤

"ጻድቅ ማንም የለም፤ አንድም እንኳ፤
11አስተዋይ የለም፤
እግዚአብሔርንም የሚሻ አንድም የለም።
12ሁሉም ተሳስተዋል፤
በአንድነት የማይጠቅሙ ሆነዋል፤
በጎ የሚያደርግ ማንም የለም፤
አንድም እንኳ።"
13"ጕሮሮአቸው የተከፈተ መቃብር ነው፤
አንደበታቸው ሽንገላን ያዘወትራል።"
"በከንፈሮቻቸው የእባብ መርዝ አለ።"
14"አፋቸው ርግማንና ምሬት ሞልቶበታል።"
15"እግራቸው ደም ለማፍሰስ ፈጣን ነው፤
16በመንገዳቸው ጥፋትና ጕስቍልና ይገኛል፤
17የሰላምንም መንገድ አያውቁም።"
18"በዐይናቸው ፊት የእግዚአብሔር
ፍርሀት የለም።"

19እንግዲህ አፍ ሁሉ እንዲዘጋና ዓለም
በሙሉ ለእግዚአብሔር መልስ እንዲሰጥ ሕ
ግ የሚናገረው ሁሉ ከሕግ በታች ላሉት
እንደ ሆነ፣ እናውቃለን፤ 20ስለዚህ ሕግን
በመጠበቅ ማንም በእርሱ ፊት ጻድቅ ነው
ሊባል አይችልም፤ ይልቁንም በሕግ አ
ማካይነት ኀጢአትን እንገነዘባለን።

በእምነት የሚገኝ ጽድቅ

21አሁን ግን ሕግና ነቢያት የመሰከሩ
ለት፣ ከሕግ ውጭ የሆነ፣ የእግዚአብሔር
ጽድቅ ተገልጦአል። 22ይህ የእግዚአብሔር
ጽድቅ ኢየሱስ ክርስቶስን በማመን
የሚገኝ ጽድቅ ነው። ልዩነት የለም፤
23ምክንያቱም ሁሉም ኀጢአትን
ሠርተዋል፤ የእግዚአብሔርም ክብር ጐድሎአጠ
ቸዋል፤ 24በኢየሱስ ክርስቶስ በሆነው ቤዛነት
እንዲያው በጸጋው ጸድቀዋል፤ 25በደ ሙም
በሆነው እምነት፣ እግዚአብሔር የማስ
ተስረያ መሥዋዕት አድርጎ አቅርቦታል፤[ሠ]
ይህንም ያደረገው ቀድሞ የተፈጸመውን ኀጢ
አት ሳይቀጣ በትዕግሥት በማለፍ ጽድቁን
ለማሳየት ነው፤ 26በአሁኑ ዘመን ይህን ያደረ
ገው፣ ጽድቁን ይኸውም እርሱ ራሱ ጻድቅ
ሆኖ፣ በኢየሱስ የሚያምነውን የሚያጸድቅ
መሆኑን፣ ለማሳየት ነው።
27ታዲያ ትምክሕት ወዴት ነው? እርሱማ
ቀርቶአል። በየትኛው ሕግ? በሥራ ሕግ
ነውን? አይደለም፤ በእምነት ሕግ ነው እንጂ።
28ማንም ሰው ሕግን በመፈጸም ሳይሆን፣
በእምነት እንደሚጸድቅ እናረጋግጣለን። 29እግዚ
አብሔር የአይሁድ አምላክ ብቻ ነውን? የአሕ
ዛብስ አምላክ አይደለምን? አዎን፤ የአሕ
ዛብም አምላክ ነው፤ 30የተገረዘውን
በእምነት፣ ያልተገረዘውንም በዚያው
እምነት የሚያጸድቅ አንድ እግዚአብሔር
ብቻ ነውና። 31ታዲያ እንዲህ ከሆነ
ከእምነት የተነሣ ሕግን ዋጋ የሌለው
እናደርግ ይሆን? ፈጽሞ አይደረግም፤ ሕጉን
እናጸናለን እንጂ።

አብርሃም በእምነት ጸደቀ

4 እንግዲህ በሥጋ የቀድሞ አባታችን
የሆነ አብርሃም በዚህ ረገድ ምን አገኘ
እንላለን? 2አብርሃም በሥራ ጸድቆ ቢሆን ኖሮ፣
የሚመካበት ነበረው፤ ነገር ግን በእግዚአብሔር
ፊት መመካት አይችልም። 3መጽሐፍስ ምን
ይላል? "አብርሃም እግዚአብሔርን አመነ፤ ጽድቅም
ሆኖ ተቈጠረለት።"
4አንድ ሰው ሥራ ከሠራ ደመወዙ እንደ
ስጦታ ሳይሆን እንደ ተገቢ ዋጋው ይቈጠር

3÷3 ሮሜ10÷16፤ 2ጢሞ2÷13፤ዕብ4÷2፤ 3÷4 መዝ116÷11፤ 51÷4፤ዮሐ3÷33፤ 3÷5 ሮሜ 5÷8፤ 6÷19፤ ገላ3÷15 3÷6 ዘፍ18÷25፤ ሮሜ2÷16 3÷7 ቍ4፤ ሮሜ9÷19 3÷8 ሮሜ6÷1 3÷9 ቍ1:19:23፤ 1ነገ8÷46፤ 2ዜና 6÷36፤መዝ106÷6፤ መክ7÷20፤ሮሜ5÷12፤ 11÷32፤ገላ3÷22 3÷12 መዝ14÷1-3፤ 53÷1-3፤ 3÷13 መዝ5÷9፤ 140÷3 3÷14 መዝ10÷7 3÷17 ኢሳ59÷7:8 3÷18 መዝ36÷1 3÷19 ቍ9፤ መዝ63÷11፤107÷42፤ ሕዝ16÷63፤ ዮሐ10÷34፤ ሮሜ2÷12፤ 3÷20 ሐሥ13÷39፤ ሮሜ4÷15፤ገላ2÷16፤ 3÷21 ኢሳ46÷13፤ ኤር23÷6፤ ሐሥ10÷43፤ ሮሜ1÷2፤17፤9÷30፤ 3÷22 ዮሐ3÷15፤ ሮሜ1÷17፤4÷11፤ 9÷30፤10÷4:12፤ ገላ2÷16፤3÷22፤28፤ ቆላ3÷11 3÷23 ቍ9 3÷24 መዝ130÷7፤ ዮሐ1÷14:16:17፤ ሮሜ 4÷16፤ 5÷21፤ 4÷25፤ 6÷14፤ 11÷5፤ 2ቆሮ12÷9፤ ኤፌ1÷7:14፤ 2÷8፤ 4÷7፤1ቆሮ1÷30፤ ገላ4÷5፤ቆላ1÷14፤ ቲቶ2÷11፤ዕብ 4÷16፤ዕብ9÷12 3÷25 ዘፀ25÷17፤ ዘሌ16÷10፤መዝ65÷3፤ሐ ሥ14÷16፤17÷30፤ 20÷28፤ሮሜ5÷9፤ ኤፌ1÷7፤ዕብ2÷17፤ 9÷28፤13÷12፤ 9÷12:14፤1ጴጥ1÷19፤ 1ዮሐ4÷10፤ራእ1÷5፤ 3÷27 ሮሜ2÷17: 23፤4÷2፤1ቆሮ1÷29- 31፤ኤፌ2÷9 3÷28 ሐሥ13÷39፤ ሮሜ3÷20:21፤ ኤፌ2÷9፤ገላ2÷16፤ 3÷11፤ያዕ2÷20:24:26፤ 3÷29 ሐሥ10÷34: 35፤ሮሜ9÷24፤10÷12፤ 15÷9፤ገላ3÷28 3÷30 ሮሜ4÷11: 12፤ ገላ3÷8 4÷1 ሮሜ8÷31፤ ሉቃ3÷8 4÷2 1ቆሮ1÷31 4÷3 ቍ5:9:22፤ ዘፍ15÷6፤ገላ3÷6፤ያዕ2÷23 4÷4 ሮሜ11÷6

[ሙ]9 ወይም እንብሳለንን
[ሠ]25 ወይም እግዚአብሔር ቍጣውን በመተው ኀጢአትን ለ
ማስወገድ

ለታል። 5ነገር ግን ለማይሠራው፣ ኃጥኡን ሰው ጻድቅ በሚያደርግ በእግዚአብሔር ለሚያምን ሰው፣ እምነቱ ጽድቅ ሆኖ ይቈጠርለታል። 6ዳዊትም ጽድቅ ያለ ሥራ ስለሚቈጠርለት ሰው ብፅዕና እንዲህ ብሎአል፤

7"መተላለፋቸው ይቅር የተባለላቸው፣
ኀጢአታቸው የተሰረየላቸው፣
ብፁዓን ናቸው።
8ኀጢአቱን፣ ጌታ ከቶ የማይቈጥርበት ሰው
ብፁዕ ነው።"

9ይህ ብፅዕና ለተገረዙት ብቻ ነው ወይስ ላልተገረዙትም? የአብርሃም እምነቱ ጽድቅ ሆኖ ተቈጠረለት ብለናል። 10ታዲያ እንዴት ተቈጠረለት? ከተገረዘ በኋላ ነው ወይስ ከመገረዙ በፊት? የተቈጠረለት ከተገረዘ በኋላ ሳይሆን ከመገረዙ በፊት ነው። 11ሳይገረዝ በነበረው እምነት ላገኘው ጽድቅ፣ የመገረዝን ምልክት ይኸውም የጽድቅን ማኅተም ተቀበለ፤ ስለዚህ ለሚያምኑ ነገር ግን ላልተገረዙት ጽድቅ ይቈጠርላቸው ዘንድ የሁሉ አባት ነው። 12እርሱ ለተገረዙትም አባት ነው፤ መገረዝ ብቻ ሳይሆን፣ አባታችን አብርሃም ከመገረዙ በፊት የነበረውን የእምን ቱን ፈለግ ለሚከተሉ ሁሉ ነው። 13እርሱ የዓለም ወራሽ እንዲሆን አብርሃምና ዘሩ ተስፋን የተቀበሉት በሕግ በኩል አልነበረም፤ ነገር ግን በእምነት ከሆነው ጽድቅ ነው።

14በሕግ የሚኖሩት ወራሾች ከሆኑ፣ እምነት የማይጠቅም፣ ተስፋም ከንቱ በሆነ ነበር፤ 15ሕግ ቍጣን ያስከትላል፤ ሕግ በሌለበት ግን መተላለፍ አይኖርም።

16ስለዚህ ተስፋው በእምነት መጥቶአል፤ ይኸውም ተስፋው በጸጋ እንዲሆንና ለአብርሃም ዘር ሁሉ ዋስትና ይሆን ዘንድ ነው፤ ይህም በሕግ የእርሱ ለሆኑት ብቻ ሳይሆን፣ በእምነት የአብርሃም ለሆኑትም ነው፤ እርሱም የሁላችን አባት ነው፤ 17ይህም "የብዙ ሕዝብ አባት አድርጌሃለሁ" ተብሎ እንደ ተጻፈው ነው፤ እርሱም ለሙታን ሕይወትን በሚሰጥ፣ ያልነበረውንም እንደ ነበረ በሚያደርግ፣ ባመነበት አምላክ ፊት አባታችን ነው።

18"ዘርህም እንዲሁ ይሆናል" ተብሎ ለእርሱ በተነገረው መሠረት፣ ምንም ተስፋ በሌለበት፣ አብርሃም በተስፋ አምኖ የብዙ ሕዝብ አባት ሆነ። 19እርሱ የመቶ ዓመት ሰው ሆኖ ሳለ፣ የራሱም ሰውነት ሆነ የሣራ ማሕፀን ምውት እንደ ነበረ እያወቀ በእምነቱ አልደከመም። 20ይልቁንም በእምነቱ በመጽናት ለእግዚአብሔር ክብርን ሰጠ እንጂ፣ የእግዚአብሔርን ተስፋ አልተጠራጠረም፤ 21እግዚአብሔር የሰጠውን ተስፋ እንደሚፈጽም በሙሉ ልብ እርግጠኛ ነበር።

4፥5 ቍ3:9:22፤ ሮሜ9፥30
4፥8 መዝ32፥1:2፤ 103፥12፤2ቆሮ5፥19
4፥9 ቍ3፤ ሮሜ3፥30፤
4፥11 ቍ16:17፤ ዘፍ17፥10:11፤ ሉቃ 3፥8፤ሮሜ3፥22
4፥13 ዘፍ17፥4-6፤ ሐሥ13፥32፤ ሮሜ9፥30፤ ገላ 3፥16:29፤
4፥14 ገላ3፥18
4፥15 ሮሜ7፥7-25፤ 7፥12፤ 3፥20፤5፥13፤ 7፥7፤1ቆሮ15፥56፤ 2ቆሮ3፥7፤ገላ3፥10፤
4፥16 ቍ11፤ ሉቃ3፥8፤ሮሜ3፥24፤ 15፥8፤ገላ3፥16
4፥17 ዘፍ17፥5፤ ኢሳ48፥13፤ዮሐ5፥21፤ 1ቆሮ1፥28
4፥18 ቍ17፤ ዘፍ15፥5
4፥19 ዘፍ17፥17፤ 18፥11፤ዕብ 11፥11:12፤
4፥20 1ሳሙ30፥6፤ ማቴ9፥8
4፥21 ዘፍ18፥14፤ ማቴ19፥26
4፥22 ቍ3
4፥24 መዝ 102፥18፤ ዕን 2፥2፤ ሐሥ 2፥24፤ ሮሜ10፥9፤15፥4፤ 1ቆሮ 9፥10፤10፥11፤ 2ጢሞ3፥16:17፤ 1ጴጥ1፥21
4፥25 ኢሳ53፥5:6፤ ኢሳ 53፥11፤ሮሜ 5፥6:8፤8፥32፤1ቆሮ 6፥11፤2ቆሮ5፥21፤ ሮሜ 3፥24፤ 5፥1:9: 16:18፤8፥30፤ 2ቆሮ5፥15
5፥1 ቍ10፤ ሉቃ2፥14፤ ሮሜ4፥25፤3፥28፤
5፥2 1ቆሮ15፥1፤ ኤፌ2፥18፤3፥12፤ ዕብ3፥6
5፥3 ማቴ5፥12፤ ዕብ10፥36
5፥5 ቍ8፤ ዮሐ3፥16፤ሐሥ2፥33፤ ሮሜ310፥45፤ ፊል1፥20፤ቲቶ3፥5:6፤ ዕብ3፥6፤1ዮሐ3፥2:3፤
5፥6 ቍ8:10፤ ማር 1፥15፤ሮሜ4፥25፤ ኤፌ1፥10፤ገላ4፥4፤
5፥8 ዮሐ3፥16፤ 15፥13፤1ጴጥ3፥18፤ 1ዮሐ3፥16፤4፥10
5፥9 ሮሜ4፥25፤ 3፥25፤1፥18
5፥10 ቍ11፤ ሮሜ8፥34፤11፥15፤ 11፥28፤2ቆሮ5፥18:19፤

22ስለዚህ፣ "ጽድቅ ሆኖ ተቈጠረለት።" 23"ጽድቅ ሆኖ ተቈጠረለት" የሚለው ቃል የተጻፈው ለእርሱ ብቻ አይደለም፤ 24ነገር ግን እግዚአብሔር ጽድቅ አድርጎ ለሚቈጥርልን፣ ጌታ ችን ኢየሱስን ከሙታን ባስነሣው በእርሱ ለምናምን ለእኛም ጭምር ነው። 25እርሱ ስለ ኀጢአታችን እንዲሞት ዐልፎ ተሰጠ፤ እኛን ጻድቅ አድርጎ ለማቅረብም ከሞት ተነሣ።

ሰላምና ደስታ

5 እንግዲህ በእምነት ስለ ጸደቅን፣ በጌታችን በኢየሱስ ክርስቶስ በኩል ከእግዚአብሔር ጋር ሰላም አለን[ሬ]። 2በእርሱም በኩል አሁን ወደ ቆምንበት ጸጋ በእምነት መግባት ችለናል፤ የእግዚአብሔርንም ክብር ተስፋ በማድረግ ሐሤት እናደርጋለን[ሬ]። 3በዚህ ብቻ ሳይሆን በመከራችንም ሐሤት እናደርጋለን[ሬ]፤ ምክንያቱም መከራ ትዕግሥትን እንደሚያስገኝ እናውቃለን። 4ትዕግሥት ጽናትን፣ ጽናት የተፈተነ ባሕርይን፣ የተፈተነ ባሕርይ ተስፋን፤ 5ይህም ተስፋ ለዕፍረት አይዳርግም፤ እግዚአብሔር በሰጠን በመንፈስ ቅዱስ ፍቅሩን በልባችን አፍስሶአልና።

6ገና ደካሞች ሳለን፣ ልክ ጊዜው ሲደርስ፣ ክርስቶስ ስለ ኀጢአተኞች ሞቶአልና። 7ለጻድቅ የሚሞት ሰው ማግኘት እጅጉን ያዳግታል፤ ለደግ ሰው ሲል ሊሞት የሚደፍር ምናልባት ይገኝ ይሆናል። 8ነገር ግን ገና ኀጢአተኞች ሳለን ክርስቶስ ስለ እኛ ሞተ፤ ይህም እግዚአብሔር ለእኛ ያለውን የራሱን ፍቅር ያሳያል።

9አሁን በደሙ ከጸደቅን፣ ይልቁንማ በእርሱ በኩል ከእግዚአብሔር ቍጣ እንዴት አንድንም! 10የእግዚአብሔር ጠላቶች ሳለን በልጁ ሞት ከእርሱ ጋር ከታረቅን፣ ዕርቅን ካገኘን በኋላ፣ በሕይወቱማ መዳናችን እንዴት የላቀ አይሆንም! 11ይህ ብቻ አይደለም። ነገር ግን አሁን ዕርቅን ባገኘንበት በጌታችን በኢየሱስ ክርስቶስ በኩል በእግዚአብሔር ደግሞ ሐሤት እናደርጋለን።

ሞት በአዳም፣ ሕይወት በክርስቶስ

12ስለዚህ ኀጢአት በአንድ ሰው በኩል ወደ ዓለም እንደ ገባ ሁሉ፣ ሞትም በኀጢአት በኩል ገብቶአል፤ በዚሁ መንገድ ሞት ወደ ሰዎች ሁሉ መጣ፤ ምክንያቱም ሁሉም ኀጢአትን ሠርተዋል፤ 13ሕግ ከመሰጠቱ በፊት ኀጢአት በዓለም ላይ ነበር፤ ነገር

ቈላ1፥20:21፡22፤ዕብ7፥25 5፥11 ቍ10 5፥12 ቍ 14:15: 16:1718፤ዘፍ2፥17፤3፥1-7፤1ቆሮ15፥21:22፤3፥19፤ሮሜ3፥9፤6፥23፤ 5፥13 ሮሜ4፥15

[ሬ]5 1፡2፡3 ወይም *ሰላም ይኑረን፣ እናድርግ፣ እናድርግ*

ግን ሕግ በሌለበት ኀጢአት አይቈጠርም።
14ይሁን እንጂ ከአዳም ጀምሮ እስከ ሙሴ
ድረስ ባሉት፣ እንደ አዳም ሕግን በመጣስ
ኀጢአት ባልሠሩት ላይ እንኳ ሞት ነገሠ፤
አዳም ይመጣ ዘንድ ላለው አምሳሉ ነበረ።
15ነገር ግን ስጦታው እንደ በደሉ መጠን
አይደለም፤ በአንድ ሰው መተላለፍ ብዙዎቹ
ከሞቱ፣ የእግዚአብሔር ጸጋና በአንዱ ሰው፣
ይኸውም በኢየሱስ ክርስቶስ ጸጋ የመጣው
ስጦታ ለብዙዎች እንዴት አብልጦ ይትረፈረፍ!
16ደግሞ የእግዚአብሔር ስጦታ እንደ አንዱ
ሰው የኀጢአት ውጤት አይደለም፤
ምክንያቱም ፍርዱ የአንድን ሰው ኀጢ
አት ተከትሎ ኵነኔን አመጣ፤ ስጦታው
ግን አያሌ መተ ላለፍን ተከትሎ ጽድቅን
አመጣ። 17በአንድ ሰው መተላለፍ ምክንያት
ሞት በዚህ ሰው በኩል የነገሠ ከሆነ፣ የእግዚ
አብሔርን የተትረ ፈረፈ ጸጋና የጽድቅ
ስጦታ የተቀበሉት፣ በአንዱ ሰው በኢ
የሱስ ክርስቶስ በኩል እንዴት አብልጠ
ው በሕይወት አይነግሡ!
18ከእንግዲህ በአንድ ሰው መተላለፍ
የተነሣ ኵነኔ በሁሉ ሰው ላይ እንደ መጣ፣
እንዲሁም በአንዱ የጽድቅ ሥራ ለሰው ሁሉ
ሕይወትን የሚሰጥ ጽድቅ ተገኘ። 19በአንዱ
ሰው አለመታዘዝ ብዙዎች ኀጢአተኞች
እንደ ሆኑ፣ በአንዱ ሰው መታዘዝ ደግሞ
ብዙዎች ጻድቃን ይሆናሉ።
20ሕግ በመምጣቱ መተላለፍ በዛ፤ ነገር
ግን ኀጢአት በበዛበት ጸጋ አብልጦ የተት
ረፈረፈ ሆነ፤ 21ይህም የሆነው ኀጢአት በሞት
እንደ ነገሠ ሁሉ፣ በኢየሱስ ክርስቶስ በኩል
ደግሞ የዘላለም ሕይወት ይገኝ ዘንድ ጸጋ
በጽድቅ እንዲነግሥ ነው።

ለኀጢአት መሞት፣ በክርስቶስ ሕያው መሆን

6 እንግዲህ ምን እንላለን? ጸጋ እንዲበዛ
ኀጢአት እየሠራን እንኑር? 2ከቶ አይ
ሆንም፤ ለኀጢአት ሞተናል፤ ታዲያ እንዴት
አድርገን ከእንግዲህ በእርሱ እንኖራለን?
3ከክርስቶስ ኢየሱስ ጋር አንድ እንድንሆን
የተጠመቅን፣ ከሞቱ ጋር አንድ እንሆን
ዘንድ እንደ ተጠመቅን አታውቁምን? 4ስለዚህ
ክርስቶስ በአብ ክብር ከሞት እንደ ተነሣ፣
እኛም እንዲሁ በአዲስ ሕይወት እንድንኖር
በጥምቀት ሞተን ከእርሱ ጋር ተቀብረናል።
5በሞቱ ከእርሱ ጋር እንደዚህ ከተባበ
ርን፣ በትንሣኤው ደግሞ በእርግጥ ከእርሱ
ጋር እንተባበራለን። 6ከእንግዲህ የኀጢአት
ባሮች እንዳንሆን፣ የኀጢአት ሰውነት
እንዲሻር[ሰ] አሮጌው ሰዋችን ከእርሱ ጋር
እንደ ተሰቀለ እናውቃለን፤ 7ምክንያቱም
የሞተ ከኀጢአት ነጻ ወጥቶአል።

8ከክርስቶስ ጋር ከሞትን፣ ከእርሱ ጋር
እንደምንኖር እናምናለን። 9ክርስቶስ ከሙታን
ተነሥቶአልና፣ ዳግመኛ እንደማይሞት እናው
ቃለንና፤ ሞት ከእንግዲህ በእርሱ ላይ ጉል
በት አይኖረውም። 10በሞተ ጊዜ፣ ለአንዴና
ለመጨረሻ ጊዜ ለኀጢአት ሞቶአል፤ ነገር
ግን በሕይወት መኖርን ለእግዚአብሔር ይኖራ
ል።
11እንደዚሁም ለኀጢአት እንደ ሞታችሁ፣
ነገር ግን በክርስቶስ ኢየሱስ ለእግዚአብሔር ሕ
ያ ዋን እንደ ሆናችሁ ራሳችሁን ቍጠሩ።
12ስለ ዚህ ክፉ መሻቱን ትፈጽሙ ዘንድ
በሟች ሥጋችሁ ላይ ኀጢአት እንዲነግሥበት
አታድ ርጉ። 13ብልቶቻችሁን የክፋት
መሣሪያ አድርጋችሁ ለኀጢአት አታቅርቡ፤
ይልቁንስ ከሞት ወደ ሕይወት እንደ
ተሻገሩ ሰዎች አድርጋችሁ ራሳችሁን ለእግዚ
አብሔር አቅርቡ፤ ብልቶቻችሁንም የጽድቅ
መሣሪያ አድርጋችሁ ለእግዚአብሔር አቅርቡ።
14ከጸጋ በታች እንጂ ከሕግ በታች
ስላልሆናችሁ፣ ኀጢአት አይገ ዛችሁምና።

የጽድቅ ባሮች

15እንግዲህ ምን ይሁን? ከሕግ በታች ሳይ
ሆን፣ ከጸጋ በታች በመሆናችን ኀጢአት
እንሥራን? በጭራሽ አይገባም! 16ራሳችሁን
እንደ ባሪያ አድርጋችሁ ስታቀርቡ፣ ለምት
ታዘዙት ለእርሱ፣ ይኸውም ወደ ሞት
ለሚወስደው ለኀጢአት ወይም ወደ ጽድቅ
ለሚያደርሰው ለመታዘዝ ባሮች እንደ
ሆናችሁ አታውቁምን? 17ነገር ግን የኀጢአት
ባሮች የነበራችሁ ቢሆንም፣ ለተሰጣችሁለት
ትምህርት በሙሉ ልብ የታዘዛችሁ በመሆና
ችሁ፣ እግዚአብሔር የተመሰገነ ይሁን፤ 18ከኀጢአት
ነጻ ወጥታችሁ፣ የጽድቅ ባሪያዎች ሆናችኋል።
19በተፈጥሮ ደካሞች ስለ ሆናችሁ፣ በሰው
ቋንቋ ይህን እላለሁ፤ ብልቶቻችሁን በባርነት
ለርኵሰትና እየባሰ ለሚሄድ ክፋት ታቀርቡ
እንደ ነበር፣ አሁን ደግሞ ወደ ቅድስና
ለሚወስደው ጽድቅ ባሪያ አድርጋችሁ አቅ
ርቡ። 20የኀጢአት ባሮች ሳላችሁ ከጽድቅ
ነጻ ነበራችሁ። 21አሁን ከምታፍሩበት
ነገር ያን ጊዜ ምን ጥቅም አገኛችሁ? የዚ
ያ ነገር ውጤት ሞት ነው። 22አሁን ግን
ከኀጢአት ነጻ ወጥታችሁ የእግዚአብሔር
ባሮች ሆና ችኋል፤ የምትሰበስቡትም ፍሬ
ወደ ቅድስና ያመራል፤ መጨረሻውም
የዘላለም ሕይወት ነው። 23የኀጢአት ደመ ወዝ
ሞት ነውና፤ የእግዚአብሔር ስጦታ ግን
በጌታችን በክርስቶስ

5፥14 ዘፍ3፥11:12፤ 1ቆሮ15፥22:45
5፥15 ቍ12:18:19፤ ሐሥ15፥11
5፥17 ቍ12፤ ዮሐ10፥10
5፥18 ቍ12፤ ኢሳ53፥11፤ ሮሜ4፥25፤
5፥19 ቍ12፤ ሮሜ3፥9፤ፊል2፥8
5፥20 ሮሜ3፥20፤ 6፥1፤7፥7:8፤ገላ3፥19፤ 1ጢሞ1፥13:14
5፥21 ቍ12:14 ማቴ25፥46፤ ሮሜ6:16፤3፥24፤
6፥1 ቍ15፤ ሮሜ3፥5:8፤8፥31፤
6፥2 ቍ 6:10:11:18፤ሮሜ8፥13፤ ቈላ3፥5፤1ጴጥ 2፥24
6፥3 ማቴ28፥19
6፥4 ቍ6፤ ሐሥ 2፥24፤ ሮሜ 7፥6፤2ቆሮ 5፥17፤ኤፌ4፥22-24፤ ቈላ3፥10
6፥5 ቍ4:8፤ ሮሜ8፥11፤2ቆሮ4፥10፤ ኤፌ2፥6፤ፊል3፥10:11፤ቈላ2፥12፤3፥1 2ጢሞ2፥11
9፤ 5፥24፤ 6፥14፤
6፥7 ቍ 18 6፥8 ቍ 5 6፥9 ቍ 4፤ ሐሥ 2፥24፤ ራእ 1፥18 6፥10 ቍ2፤ ዕብ7፥27
6፥6 ቍ2:3-8፤16፤ ሮሜ7፥24፤2ቆሮ4፥10፤ገላ 2፥20፤5፥24፤ ኤፌ4፥22፤ፊል3፥10፤ ቈላ2፥12:20፤3፥3፤3፥6
፥11 ቍ2
6፥12 ቍ16
6፥13 ቍ16:19፤ ሮሜ7፥5፤12፥1፤ 2ቆሮ5፥14:15፤ 1ጴጥ2፥24
6፥14 ቍ16፤ ሮሜ2፥12፤3፥24
6፥15 ቍ1:14
6፥16 ቍ 6:12: 14:17:20:23፤ ዘፍ4፥7፤መዝ51፥5፤ 119፥133፤ዮሐ8፥34፤ ሮሜ5፥21፤7፥14:23:25፤8፥2፤ 2ጴጥ2፥19፤
6፥17 ቍ16፤ ሮሜ1፥8፤2ቆሮ2፥14፤ 2ጢሞ1፥13
6፥18 ቍ2:7:22 16:22፤ሮሜ8፥2፤ 1ጴጥ4፥1፤
6፥19 ቍ13:22፤ ሮሜ3፥5፤ገላ3፥15፤
6፥20 ቍ16
6፥21 ቍ23

6፥22 ቍ18:19፤ ማቴ25፥46፤ሮሜ7፥25፤1ቆሮ7፥22፤ ኤፌ6፥6፤1ጴጥ2፥16፤ 6፥23 ቍ16:21፤ዘፍ2፥17፤ ምሳ10፥16፤ ሕዝ18፥4፤ማቴ25፥46፤ሮሜ1፥32፤5፥12፤7፥5:13፤ 8፥6:13፤ ገላ6፥7:8፤ያዕ1፥15፤

[ሰ]6 ወይም ኀይል እንዳይኖረው

ኢየሱስ[ሸ] የዘላለም ሕይወት ነው።

የጋብቻ ምሳሌ

7 ወንድሞች ሆይ፤ ሕግን ለሚያውቁ ሰዎች
እናገራለሁ፤ ሕግ በአንድ ሰው ላይ
ሥልጣን የሚኖረው፣ ሰውዬው በሕይወት
እስካለ ድረስ ብቻ መሆኑን አታውቁምን?
2እንዲት ያገባች ሴት ከባሏ ጋር በሕግ
የታሰረች የምትሆነው እርሱ በሕይወት
እስካለ ድረስ ነው፤ ባሏ ቢሞት ግን ከጋ
ብቻ ሕግ ነጻ ትሆናለች። 3ነገር ግን ባሏ በሕ
ይወት እያለ ሌላ ሰው ብታገባ አመንዝራ
ትባላለች፤ ባሏ ቢሞት ግን ሌላ ሰው
ብታገባም እንኳ፣ ከዚያ ሕግ ነጻ ትሆናለች፤
አመንዝራ አትባልም።
4ስለዚህ ወንድሞቼ ሆይ፣ እናንተም በክር
ስቶስ ኢየሱስ ሥጋ ለሕግ ሞታችኋል፤
ይህም ከሙታን ለተነሣው ለእርሱ፣ ለሌላው
ሆናችሁ ለእግዚአብሔር ፍሬ እንድናፈራ
ነው። 5ኀጢአተኛ በሆነ ተፈጥሮ[ቀ] ቍጥጥር
ሥር ሳለን፣ ለሞት ፍሬ እንድናፈራ በሕግ
የተቀሰቀሰው የኀጢአት መሻት በሥጋችን ላይ
ይሠራ ነበር። 6አሁን ግን ቀድሞ ጠፍሮ
አስሮን ለነበረው ሞተን፣ ከሕግ ነጻ ወጥ
ተናል፤ ይህም አሮጌ በሆነው በተጻፈው ሕግ
ሳይሆን፣ አዲስ በሆነው በመንፈስ መንገድ
እንድናገለግል ነው።

ከኀጢአት ጋር መታገል

7እንግዲህ ምን እንላለን? ሕግ በራሱ ኀጢ
አት ነውን? በፍጹም አይደለም፤ ነገር ግን
በሕግ በኩል ባይሆን ኖሮ፣ ኀጢአት ምን
እንደ ሆነ ባላወቅሁም ነበር፤ ሕጉ "አትመኝ"
ባይል ኖሮ፣ ምኞት ምን እንደ ሆነ በእር
ግጥ አላውቅም ነበር። 8ኀጢአት ግን ትእዛዙ
ባስገኘው ዕድል ተጠቅሞ በእኔ ውስጥ
ማንኛውንም ዐይነት አጕል ምኞት አስነሣ፤
ኀጢአት ያለ ሕግ ምዉት ነውና። 9ሕጉ
ሳይኖር ሕያው ነበርሁ፤ ትእዛዝ ከመጣ
በኋላ ግን፣ ኀጢአት ሕያው ሆነ፤ እኔም
ሞትሁ። 10ለሕይወት እንዲሆን የታሰበው ያ
ትእዛዝም ሞትን እንዳመጣ ተገነዘብሁ፤
11ኀጢአት በትእዛዝ በኩል የተገኘውን ዕድል
በመጠቀም አታለለኝ፤ በትእዛዝም ገደለኝ።
12ስለዚህ ሕጉ በራሱ ቅዱስ ነው፤ ትእዛዙም
ቅዱስ፣ ጻድቅና መልካም ነው።
13ታዲያ በጎ የሆነው ነገር ሞት ሆነብኝን?
ከቶ አይደለም፤ ነገር ግን ኀጢአት በኀጢአት
ነቱ ይታወቅ ዘንድ በጎ በሆነው ነገር በኩል
ሞትን አመጣብኝ፤ ይኸውም ኀጢአት በትእ
ዛዝ በኩል ይብሱን ኀጢአት ይሆን ዘንድ
ነው።
14ሕጉ መንፈሳዊ እንደ ሆነ እናውቃ

7፥1 ሐሥ1፥16፤ 22፥5፤ሮሜ1፥13፤ 1ቆሮ1፥10፤5፥11፤ 6፥6፤14፥20:26፤ ገላ3፥15፤6፥18
7፥2 1ቆሮ7፥39
7፥3 ሉቃ16፥18
7፥4 ቍ6፤ሮሜ6፥6፤ 8፥2፤ገላ2፥19:20፤ 3፥23-25፤4፥31፤5፥1፤ ቈላ1፥22፤
7፥5 ሮሜ7፥7-11፤ 6፥13-23፤ገላ5፥24፤
7፥6 ቍ4፤ ሮሜ 2፥29፤2ቆሮ3፥6
7፥7 ቍ12፤ ዘፀ20፥17፤ዘዳ5፥21፤ ሮሜ4፥15፤8፥31፤
7፥8 ቍ11፤ ሮሜ4፥15
7፥10 ዘሌ18፥5፤ ሉቃ10፥26-28፤ ሮሜ10፥5፤ገላ3፥12
7፥11ቍ8፤ዘፍ3፥13
7፥12 ቍ7፥13: 14፥16፤ሮሜ4፥15፤ 8፥4፤ገላ3፥21፤ 1ጢሞ1፥8፤
7፥13 ቍ12፤ ሮሜ 6፥23፤
7፥14 1ነገ21፥20: 25፤2ነገ17፥17፤ ሮሜ6፥16፤1ቆሮ3፥1
7፥15 ቍ19፤ ገላ5፥17
7፥16 ቍ12
7፥17 ቍ20
7፥18 ቍ25፤ ገላ5፥ 24
7፥19 ቍ15
7፥20 ቍ17
7፥21 ቍ23:25
7፥22 መዝ1፥2፤ 40፥8፤ኤፌ3፥16፤
7፥23 ሮሜ6፥16፤ ገላ5፥17፤1ጴጥ2፥11፤ ያዕ4፥1፤
7፥24 ሮሜ6፥6፤ 8፥2
7፥25ሮሜ6፥16:22፤ 2ቆሮ 2፥14፤
8፥1 ቍ34:39፤ ሮሜ16፥3
8፥2 ዮሐ8፥32:36፤ ሮሜ6፥16:18፤ 7፥25፤1ቆሮ15፥45፤ 7፥4
8፥3 ሮሜ7፥18፥19፤ ፊል2፥7፤ገላ5፥24፤ ዕብ2፥14፥17፤7፥18፤ 10፥1-4
8፥4 ሮሜ2፥26፤ ገላ5፥16

ለን፤ እኔ ግን ለኀጢአት እንደ ባሪያ
የተሸጥሁ ሥጋዊ ነኝ። 15የማደርገውን
አላውቅም፤ ለማድረግ የምፈልገውን
አላደርግም፤ ነገር ግን የምጠላውን ያን
አደርጋለሁና። 16ማድ ረግ የማልፈልገውን
የማደርግ ከሆነ፣ ሕጉ በጎ እንደ ሆነ
እመሰክራለሁ፤ 17እንዲህ ከሆነ፣ ይህን የ
ማደርገው እኔ ራሴ ሳልሆን፣ በእኔ ውስጥ
የሚኖረው ኀጢአት ነው። 18በእኔ፣
ማለትም ኀጢአተኛ በሆነው ተፈ ጥሮዬ[በ]
ውስጥ ምንም በጎ ነገር እንደማይኖር ዐ
ውቃለሁ፤ በጎ የሆነውን የማድረግ ምኞት
አለኝ፤ ነገር ግን ልፈጽመው አል ችልም።
19የማደርገው ላደርገው የምፈልገውን በጎ
ነገር አይደለም፤ ዳሩ ግን ለማድረግ የማ
ልፈልገውን ክፉ ነገር ነው። 20ላደርገው
የማልፈልገውን ነገር የማደርገው ከሆነ፣ ያን
የማደርገው እኔ ራሴ ሳልሆን፣ የሚያ
ደርገው በእኔ ውስጥ የሚኖረው ኀጢአት
ነው።
21ስለዚህ ይህ ሕግ እየሠራ እንደ ሆነ
ተረድቻለሁ፤ ይኸውም በጎ ነገር ለመሥራት
ስፈልግ፣ ክፋት ከእኔ ጋር አለ። 22በውስጤ
በእግዚአብሔር ሕግ ሐሤት አደርጋለሁ፤ 23ነገር
ግን በብልቶቼ ውስጥ ለሚሠራው የኀጢ
አት ሕግ እኔን እስረኛ በማድረግ፣ ከአእ
ምሮዬ ሕግ ጋር የሚዋጋ ሌላ ሕግ
በብልቶቼ ውስጥ ሲሠራ አያለሁ። 24እኔ
ምን ዐይነት ጐስቋላ ሰው ነኝ! ከዚህ ለሞት
ከተሰጠ ሰውነት ማን ሊያድነኝ ይችላል?
25በጌታችን በኢየሱስ ክርስቶስ በኩል
ምስጋና ለእግዚአብሔር ይሁን።
እንግዲያስ እኔ ራሴ በአእምሮዬ ለእግዚ
አብሔር ሕግ ባሪያ ስሆን፣ በኀጢአተኛ ተፈ
ጥሮዬ ግን ለኀጢአት ሕግ ባሪያ ነኝ።

ሕይወት በመንፈስ ቅዱስ

8 ስለዚህ በክርስቶስ ኢየሱስ[ተ] ያሉት
አሁን ኵነኔ የለባቸውም፤ 2ምክንያቱም
የሕይወት መንፈስ ሕግ በክርስቶስ ኢየሱስ
ከኀጢአትና ከሞት ሕግ ነጻ አውጥቶአችኋል።*
3ሕግ ከሥጋ ባሕርይ[ቸ] የተነሣ ደክሞ ሊፈ
ጽም ያልቻለውን፣ እግዚአብሔር የገዛ ልጁ
ን በኀጢአተኛ ሰው አምሳል፣ የኀጢአት
መሥዋ ዕት[ኀ] እንዲሆን በመላክ ፈጸመው፤
በዚህም ኀጢአትን በሥጋ[ነ] ኰነነ፤ 4ይኸውም
በሥጋ ሳይሆን በመንፈስ በምንመላለስ
በእኛ፣ ሕጉ

[ሸ]23 ወይም *በክርስቶስ ኢየሱስ በኩል*
[ቀ]5 ወይም *በሥጋ*፤ እንዲሁም ቍ 25 ይመ
[በ]18 ወይም *ሥጋዬ*
[ተ]1 አንዳንድ የቅርብ ጊዜ ቅጆች *ስለዚህ እንደ ኀጢአተኛ ተፈጥሮ ሳይሆን እንደ መንፈስ ፈቃድ በኖረው በክርስቶስ ኢየሱስ ይላሉ።*
[ቸ]3 ወይም *ኀጢአተኛ ተፈጥሮ*፤ እንዲሁም ቍ4፡5፡8፡9፡12፡13 ይመ
[ኀ]3 ወይም *ስለ ኀጢአት መሥዋዕት*
[ነ]3 ወይም *በኀጢአተኛ ሰው*
*አንዳንድ የጥንት ቅጆች "አውጥቶኛል" ይላሉ።

የሚጠይቀው ጽድቅ ሙሉ በሙሉ እንዲፈ
ጸም ነው፡፡
5እንደ ሥጋ ፈቃድ የሚኖሩ ልባቸውን
በሥጋ ፍላጎት ላይ ያሳርፋሉ፤ እንደ መንፈስ
ፈቃድ የሚኖሩ ግን ልባቸውን በመንፈስ
ፍላጎት ላይ ያደርጋሉ፡፡ 6የሥጋን ነገር ማሰብ[ኘ]
ሞት ነው፤ የመንፈስን ነገር ማሰብ ግን ሕይ
ወትና ሰላም ነው፡፡ 7ለኀጢአት የተገዛ
አእምሮ[ኦ] ከእግዚአብሔር ጋር ጠበኛ ነው፤
ለእግዚአብሔር ሕግ አይገዛም፤ መገዛትም አይጠ
ችልም፡፡ 8በሥጋ ፈቃድ የሚመሩትም እግዚ
አብሔርን ማስደሰት አይችሉም፡፡
9እናንተ ግን፣ የእግዚአብሔር መንፈስ
በውስ ጣችሁ የሚኖር ከሆነ፣ በሥጋ
ሳይሆን በመ ንፈስ ናችሁ፡፡ ማንም የክጠ
ርስቶስ መንፈስ ከሌ ለው፣ እርሱ የክርስቶስ
አይደለም፡፡ 10ነገር ግን ክርስቶስ በውስጣችሁ
ካለ፣ ሰውነታችሁ ከኀጢአት የተነሣ ሟች
ሲሆን፣ መንፈሳችሁ ግን ከጽድቅ የተነሣ ሕ
ያው ነው፡፡ 11ኢየሱስን ከሙታን ያስነሣው
የእርሱ መንፈስ በእናንተ የሚኖር ከሆነ፣
ክርስቶስን ከሙታን ያስነ ሣው፣
በውስጣችሁ በሚኖረው በመንፈሱ ሟች
ለሆነው ሰውነታችሁ ሕይወትን ይሰ ጣል፡፡
12ስለዚህ ወንድሞች ሆይ፤ ግዴታ አለብን፤
ይሁን እንጂ እንደ ሥጋ ፈቃድ እንድንኖር
ለሥጋ አይደለም፡፡ 13እንደ ሥጋ ፈቃድ
ብትኖሩ ትሞታላችሁና፤ ክፉ የሆነውን
የሥጋ ሥራ በመንፈስ ብትገድሉ ግን፣ በሕ
ይወት ትኖራላችሁ፤ 14በእግዚአብሔር መንፈስ
የሚመሩ እነዚህ የእግዚአብሔር ልጆች ናቸውና፡፡
15እንደ ገና የፍርሀት ባሪያ የሚያደርጋችሁን
መንፈስ ሳይሆን፣ “አባ[ከ]፣ አባት” ብለን
የምንጠራብ ትን የልጅነት[ኸ] መንፈስ
ተቀብላችኋልና፤ 16የእግዚአብሔር ልጆች
መሆናችንን ያ መንፈስ ራሱ ከመንፈሳችን
ጋር ሆኖ ይመሰክርል ናል፡፡ 17ልጆች ከሆን
ወራሾች ደግሞ ነን፤ የክብሩ ተካፋዮች
እንሆን ዘንድ በእርግጥ የመከራው ተካፋዮች
ብንሆን፣ የእግዚአብሔር ወራሾች፣ ከክርስቶስ
ጋር አብረን ወራሾች ነን፡፡

የሚመጣው ክብር

18የአሁኑ ዘመን ሥቃያችን ወደ ፊት ሊገ
ለጥ ካለው ለእኛ ከተጠበቀልን ክብር ጋር
ሲነጻጸር ምንም እንዳይደለ እቈጥራለሁ፡፡
19ፍጥረት ሁሉ የእግዚአብሔርን ልጆች መገለጥ
በናፍቆት ይጠባበቃል፡፡ 20ፍጥረት ሁሉ ለከን
ቱነት ተዳርጎአል፤ ይኸውም በራሱ ምርጫ
ሳይሆን፣ ለተስፋ እንዲገዛ ካደረገው
ከፈቃዱ የተነሣ ነው፡፡[ወ] 21ይህም ፍጥረት
ራሱ ከመበስበስ ባርነት ነጻ ወጥቶ ለእግዚ
አብሔር ልጆች ወደ ሆነው ወደ ከበረው
ነጻነት እንዲደርስ ነው፡፡

22እስከ አሁን ድረስ ፍጥረት ሁሉ
በምጥ ጊዜ እንዳለው ሥቃይ በመቃተት
ላይ እንደሚገኝ እናውቃለን፡፡ 23እርሱ ብቻ
ሳይሆን፣ የመጀመሪያውን የመንፈስ ፍሬ
ያገኘን እኛ ራሳችን የሰውነታችን ቤዛ
የሆነውን ልጅነታችንን በናፍቆት እየተጠ
ባበቅን በውስጣችን እንቃትታለን፡፡ 24በዚህ
ተስፋ ድነናል፤ ተስፋው የሚታይ ከሆነ ግን
ተስፋ አይደለም፤ የሚያየውንማ ማን ተስፋ
ያደርገዋል? 25ነገር ግን ገና ያላየነውን ተስፋ
ብናደርግ፣ በትዕግሥት እንጠብቀዋለን፡፡
26እንዲሁም ደግሞ መንፈስ በድካ
ማችን ያግዘናል፤ እንዴት መጸለይ
እንደሚገባን አናውቅም፤ መንፈስ ግን
በቃላት ሊገለጥ በማይችል መቃተት ለእኛ
ይማልድልናል፡፡ 27ልባችንንም
የሚመረምረው እርሱ የመን ፈስን ሐሳብ
ያውቃል፤ ምክንያቱም መንፈስ እንደ እግዚ
አብሔር ፈቃድ ለቅዱሳን ይማል ዳልና፡፡

ከአሸናፊዎች በላይ

28እግዚአብሔር፣ ለሚወዱትና እንደ ሐሳቡ
ለተጠሩት፣ ነገር ሁሉ ተያይዞ ለበጎ እንዲ
ሠራ እንደሚያደርግላቸው[ዐ] እናውቃለን፡፡[ዘ]
29እግዚአብሔር አስቀድሞ ያወቃቸውን የልጁን
መልክ እንዲመስሉ አስቀድሞ ወሰናቸው፤
ይኸውም ከብዙ ወንድሞች መካከል እርሱ
በኵር እንዲሆን ነው፡፡ 30አስቀድሞ የወሰ
ናቸውን ጠራቸው፤ የጠራቸውን አጸደቃቸው፤
ያጸደቃቸውን አከበራቸው፡፡
31ታዲያ ለዚህ ምን እንመልሳለን? እግዚ
አብሔር ከእኛ ጋር ከሆነ፣ ማን ሊቃወመን
ይችላል? 32ለገዛ ልጁ ያልሳሳለት፣ ነገር
ግን ለሁላችንም አሳልፎ የሰጠው እርሱ፣
ሁሉንስ ነገር ከእርሱ ጋር እንደ ምን በልግስና
አይሰጠን? 33እግዚአብሔር የመረጣቸውን የሚ
ከስ ማን ነው? የሚያጸድቅ እግዚአብሔር
ነው፤
34ታዲያ የሚፈርድ ማን ነው? የሞተው፣ እን
ዲሁም ከሞት የተነሣው፣ በእግዚአብሔር ቀኝ

8፥5 ገላ5፥19-21፡ 22-25
8፥6 ቍ13፤ ሮሜ6፥23፤ገላ6፥8
8፥7 ያዕ4፥4
8፥8 ገላ5፥24
8፥9 ቍ11፤ ዮሐ14፥17፤ ሐሥ16፥7፤ 1ቆሮ6፥19፤ገላ5፥24፤ 2ጢሞ1፥14፤ 1ዮሐ 4፥13
8፥10 ቍ9፤ ዘፀ29፥45፤ዮሐ14፥20፡ 23፤2ቆሮ13፥5፤ ገላ2፥20፤ኤፌ3፥17፤ ቆላ1፥27፤ራእ3፥20
8፥11 ዮሐ5፥21፤ ሐሥ2፥24፤ሮሜ6፥5
8፥12 ቍ4፤ ገላ5፥24
8፥13 ቍ6፤ ሮሜ6፥23፤6፥2፤ ገላ6፥8
8፥14 ቍ19፤ ሆሴ1፥10፤ሚል3፥17፤ ማቴ5፥9፤ዮሐ1፥12፤ ገላ5፥18፤ገላ3፥26፤ 4፥5፤ኤፌ1፥5፤ ራእ 21፥7
8፥15 ማር14፥36፤ ዮሐ20፥22፤ገላ4፥5፡6፤ 2ጢሞ 1፥7፤
8፥16 ቍ14፤ ዮሐ1፥12፤2ቆሮ1፥22፤ ኤፌ1፥13
8፥17 ሐሥ20፥32፤ 2ቆሮ1፥5፤ገላ3፥29፤ 4፥7፤ኤፌ3፥6፤ ቲቶ3፥7፤ 2ጢሞ2፥12፤ 1ጴጥ4፥13
8፥18 2ቆሮ4፥17፤ 1ጴጥ4፥13፤5፥1
8፥19 ቍ14
8፥20 ዘፍ3፥17-19፤ 5፥29
8፥21 ዮሐ1፥12፤ ሐሥ3፥21፤ 2ጴጥ3፥13፤ራእ21፥1፤
8፥22 ኤር12፥4
8፥23 ቍ11፤19፤ 2ቆሮ5፥2፡4፡5፤ ገላ 5፥5፤ፊል3፥21
8፥24 2ቆሮ4፥18፤ 1ተሰ5፥8፤ቲቶ3፥7፤
8፥25 መዝ37፥7
8፥26 ቍ15፡16፤ ኤፌ6፥18
8፥27 ቍ34፤ ራእ2፥23፤
8፥28 ቍ30፤ ዘፍ50፥20፤ ኢሳ38፥17፤ ኤር29፥11፤ ሮሜ11፥29፤ 1ቆሮ1፥9፤ገላ1፥6፡ 15፤ኤፌ1፥11፤ 4፥1፡4፤2ተሰ2፥12፤ 2ጢሞ1፥9፤ ዕብ6፥17፤9፥15፤ 1ጴጥ2፥9፤
2ጴጥ1፥10፤3፥11፤ 8፥29 ሮሜ11፥2፤ 1ቆሮ15፥49፤ 2ቆሮ3፥18፤ኤፌ1፥5፡11፤ፊል3፥21፤ቈላ1፥18፤1ጴጥ1፥2፤ 1ዮሐ3፥2፤ 8፥30 ቍ28፤ ሮሜ4፥25፤ 9፥23፤ኤፌ1፥5፡11፤ 8፥31 ዘፀ3፥12፤ መዝ56፥9፤118፥6፤ኢሳ8፥10፤41፥10፤ ኤር20፥11፤ሐ ጌ1፥13፤ሮሜ4፥1፤6፥1፤7፥7፤9፥14፡30፤ ዕብ13፥6 8፥32 ዘፍ22፥13፤ ሚል3፥17፤ዮሐ3፥16፤ሮሜ5፥8
8፥33 ኢሳ50፥8፡9 8፥34 ቍ1፤27፤ኢዮ16፥20፤ኢሳ53፥12፤ ማር16፥19፤ሐሥ2፥24፤ሮሜ 5፥6-8፤ዕብ7፥25፤ 9፥24፤1ዮሐ2፥1

[ኘ]6 ወይም *ስለ ሥጋ ማሰብ*
[ኦ]7 ወይም *ስለ ሥጋ የሚያስብ አእምሮ*
[ከ]15 በአራማይክ ቋንቋ አባት የሚጠራበት ስም ነው
[ኸ]15 ወይም *እንደ ልጅ*
[ወ]20፡21 ወይም *በተስፋ አስገዝቶታል፡፡*
[ዐ]28 ወይም *በጎ የሆነውን ለማድረግ እርሱን ከሚወዱት ጋር ይሠራል፡፡*
[ዘ]28 *አንዳንድ ቅጆች እግዚአብሔርን ለሚወዱት ነገር ሁሉ ተያይዞ ለበጎ እንዲደረግ እናውቃለን ይላሉ፡፡*

የተቀመጠው ክርስቶስ ኢየሱስ፣ ስለ እኛ
ይማልዳል:: 35ከክርስቶስ ፍቅር የሚለየን
ማን ነው? ችግር ነው ወይስ ሥቃይ፣ ወይስ
ስደት፣ ወይስ ረሀብ፣ ወይስ ዕራቍትነት፣
ወይስ አደጋ ወይስ ሰይፍ? 36ይህም፣

"ስለ አንተ ቀኑን ሙሉ ከሞት ጋር
እንጋፈጣለን፤
እንደሚታረዱ በጎች ተቈጠርን"

ተብሎ እንደ ተጻፈ ነው::
37ምንም አይለየንም፤ በዚህ ሁሉ
በወደደን በእርሱ ከአሸናፊዎች
እንበልጣለን:: 38ይህን ተረድቻለሁ፤ ሞትም
ይሁን ሕይወት፣ መላእክትም ይሁኑ
አጋንንት፣[ሠ] ያለውም ይሁን የሚመጣው፣
ወይም ማንኛውም ኀይል፣ 39ከፍታም
ይሁን ጥልቀት፣ ወይም የትኛው ውም
ፍጥረት፣ በጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ካለው
ከእግዚአብሔር ፍቅር ሊለየን አይች ልም::

የእግዚአብሔር ሉዓላዊ ምርጫ

9 በክርስቶስ ሆኜ እውነት እናገራለሁ፤
አልዋሽም፤ ኅሊናዬም በመንፈስ ቅዱስ
ይመሰክርልኛል:: 2ታላቅ ሐዘንና የማያቋርጥ
ጭንቀት በልቤ አለ:: 3ለወገኖቼ ስል ስለ
ወንድሞቼ እኔ ራሴ የተረገምሁና ከክርስ
ቶስም ተለይቼ የተጣልሁ እንድሆን እንኳ
እወድ ነበር፤ 4እነርሱም የእስራኤል ሕዝብ
ናቸው፤ ልጅ መሆን፣ መለኮታዊ ክብር፣
ኪዳን፣ ሕግን መቀበል፣ የቤተ መቅደስ
ሥርዐትና ተስፋ የእነርሱ ናቸውና:: 5አባ
ቶችም የእነርሱ ናቸው፤ ክርስቶስም በሥጋ
የትውልድ ሐረጉ ሚቈጠረው ከእነርሱ ነው፤
እርሱም፣ ከሁሉ በላይ የሆነ ለዘላለም የተ
መሰገነ አምላክ ነው፤[የ] አሜን::
6ነገር ግን የእግዚአብሔር ቃል ተሽሮአል
ማለት አይደለም፤ ከእስራኤል የተወለደ
ሁሉ እስራኤል አይደለምና:: 7ከአብርሃም
ዘርም ስለሆኑ፣ ሁሉም ልጆቹ አይደሉም፤
ይልቁንስ፣ "ትውልድህ በይሥሐቅ በኩል
ይጠራልሃል" እንደ ተባለው ነው:: 8ይህም
ማለት የእግዚአብሔር ልጆች የተባሉት የሥጋ
ልጆች አይ ደሉም፤ ነገር ግን የአብርሃም
ልጆች የተባ ሉት የተስፋው ልጆች
ናቸው:: 9"ጊዜው ሲደርስ እመለሳለሁ፤ ሳ
ራም ወንድ ልጅ ትወልዳለች" ተብሎ
ተስፋው ተሰጥቶአልና::
10ይህም ብቻ ሳይሆን፣ የርብቃ ልጆች
አንድ አባት አላቸው፤ እርሱም አባታችን
ይሥሐቅ ነው:: 11መንትዮቹ ገና ሳይወለዱ፣
ወይም በጎም ሆነ ክፉ ሳያደርጉ፣ የእግዚ
አብሔር ሐሳብ በምርጫ ይጸና
ዘንድ፣ 12በሥራ ሳይሆን ከጠሪው
በመሆኑ፣ "ታላቁ ታናሹን ያገለግላል"
ተብሎ ተነገራት:: 13ይህም፣ "ያዕቆብን
ወደድሁ፤ ዔሳውን ግን ጠላሁ" ተብሎ እንደ
ተጻፈው ነው::
14እንግዲህ ምን እንላለን? እግዚአብሔር
አድ ልዎ ያደርጋልን? በፍጹም
አያደርግም! 15ለሙሴ፣

"የምምረውን እምረዋለሁ፤
ለምራራለትም እራራለታለሁ"
ይላልና::

16እንግዲህ ይህ ከሰው ፍላጎት ወይም
ጥረት ሳይሆን፣ ከእግዚአብሔር ምሕረት
የተ ነሣ ነው:: 17መጽሐፍ ፈርዖንን፣
"ኀይሌ በአንተ እንዲታይ፣ ስሜም
በምድር ሁሉ እንዲነገር ለዚህ አስነሣሁህ"
ይላልና:: 18ስለ ዚህ እግዚአብሔር ሊምረው
ለሚወደው ምሕረት ያደርግለታል፤ ልቡ
እንዲደነድን የፈለገ ውንም ያደነድነዋል::
19ከእናንተ አንዱ፣ "ታዲያ እንደዚህ ከሆነ
እግዚአብሔር እስከ አሁን ለምን ይወቅሰናል?
ምክንያቱም ፈቃዱን ሊቋቋም የሚችል
ማን አለ?" ይለኝ ይሆናል:: 20ነገር ግን
ለእግዚአብሔር መልስ የምትሰጥ አንተ ማን
ነህ? "ሥራ ሠሪውን፣ 'ለምን እንዲህ ሠራኸኝ?'
ይለዋልን?" 21ሸክላ ሠሪ፣ ከሚሠራው ጭቃ፣
አንዳንዱን ሸክላ ለክብር፣ ሌላውን ደግሞ
ለተራ አገልግሎት የማድረግ መብት
የለውምን?
22እግዚአብሔር ቍጣውን ለማሳየት፣ ኀይ
ሉንም ለማሳወቅ ፈልጎ የቍጣው መግለጫ
የሆኑትን፣ ለጥፋትም የተዘጋጁትን እጅግ
ታግሦ ቢሆንሳ! 23አስቀድሞ ለክብር ላዘጋ
ጃቸው፣ የምሕረቱም መግለጫዎች ለሆኑት፣
የክብሩ ባለ ጠግነት እንዲታወቅ ይህን
አድርጎ እንደ ሆነስ? 24የጠራው ከአይሁድ
ወገን ብቻ ሳይሆን ከአሕዛብ ወገን የሆነውን
እኛን እንኳ ሳይቀር አይደለምን? 25በሆሴዕ
እንዲህ እንደሚል፤

"ሕዝቤ ያልሆኑትን፣ 'ሕዝቤ'
ብዬ እጠራቸዋለሁ፤
ያልተወደደችውንም 'የተወደደችው'
ብዬ እጠራለሁ::
26ደግሞም፣ " 'ሕዝቤ አይደላችሁም'፤
ተብሎ በተነገራቸው በዚያ ቦታ፣
'የሕያው እግዚአብሔር ልጆች'
ተብለው
ይጠራሉ::"
27ኢሳይያስም ስለ እስራኤል እንዲህ ሲል
ይጮኻል፤

8፥35 ቆ 37-39፤ 1ቆሮ4፥2ቆሮ11፥26፤ 27
8፥36 መዝ44፥22 1ቆሮ4፥9፤15፥30፡31፤ 2ቆሮ4፥11፤6፥9፤ 11፥23
8፥37 ሮሜ5፥8፤ 1ቆሮ15፥57፤ ገላ2፥20፤ኤፌ5፥2፤ ራእ1፥5፤3፥9
8፥38 1ቆሮ3፥22፤ ኤፌ1፥21፤ቈላ1፥16፤ 1ጴጥ3፥22
8፥39 ቆ 1፤ ሮሜ5፥8፤16፥3
9፥1 መዝ15፥2፤ ሮሜ1፥9፤ 2ቆሮ11፥10፤ገላ1፥20፤ 1ጢሞ2፥7፤
9፥3 ዘፀ32፥32፤ ሐሥ22፥5፤ሮሜ1፥14፤ 1ቆሮ12፥3፤16፥22፤
9፥4 ዘፍ17፥2፤ ዘፀ4፥22፤6፥7፤ ዘዳ7፥6፤14፥13፤ መዝ147፥19፤ ሐሥ13፥32፤3፥25፤ ገላ3፥16፤ኤፌ2፥12፤ ዕብ9፥1፤9፥5
9፥5 ማቴ1፥1-16፤ ዮሐ1፥1፤ሮሜ1፥3፤ 1፥25፤11፥28፤ 2ቆሮ11፥31፤ቈላ2፥9፤
9፥6 ሮሜ2፥28:29፤ ገላ 6፥16፤ ዕብ4፥12፤
9፥7 ዘፍ21፥12፤ ዕብ11፥18
9፥4 ቆ 6፤
9፥8 ሮሜ 8፥14፤ ገላ3፥16
9፥9 ዘፍ18፥10:14
9፥10 ዘፍ25፥21
9፥11 ቆ 16፤ ሮሜ8፥28
9፥12 ዘፍ25፥23
9፥13 ሚል1፥2:3
9፥14 2ዜና19፥7፤ ሮሜ8፥31፤
9፥15 ዘፀ33፥19
9፥16 ኤፌ2፥8፤ ቲቶ3፥5
9፥17 ዘፀ9፥16፤ 14፥4፤መዝ76፥10
9፥18 4፥21፤7፥3፤ 14፥4:17፤ዘዳ2፥30፤ ኢሱ11፥20፤ ሮሜ11፥25
9፥19 2ሳሙ16፥10፤ 2ዜና20፥6፤ዳን4፥35፤ ሮሜ3፥7፤11፥19፤ 1ቆሮ15፥35፤ያዕ2፥18፤
9፥20 ኢሳ64፥8፤ 29፥16፤45፥9፤ 10፥15፤ኤር18፥6፤ ኢዮ1፥22፤9፥12፤ 40፥2፤
9፥21 2ጢሞ2፥20
9፥22 ምሳ16፥4፤ ሮሜ2፥4፤

9፥23 ሮሜ2፥4፤ 8፥30 9፥24 ሮሜ8፥28፤ 3፥29 9፥25 ሆሴ2፥23፤ 1ጴጥ2፥10 9፥26 ሆሴ1፥10፤ ማቴ16፥16፤ ሮሜ8፥14 9፥27 ዘፍ22፥17፤ ኤር44፥14፤50፥20፤ ሆሴ1፥10፤ 2ነገ19፥4፤ኢል2፥32፤ሮሜ11፥5

[ሠ]38 ወይም *በሰማይ ያሉ አለቆች*
[የ]5 ወይም *ከሁሉ በላይ የሆነ ለዘላለም የተመሰገነ አምላክ ይሁን* ወይም *ከሁሉ በላይ የሆነ አምላክ ለዘላለም የተመሰገነ ይሁን*

“የእስራኤል ልጆች ቍጥር
በባሕር ዳር እንዳለ አሸዋ ቢሆንም፣
ትሩፉ ብቻ ይድናል።
28ጌታ ፍርዱን በምድር ላይ፣
በፍጥነትና ለመጨረሻ ጊዜ ይፈጽማልና።”
29ይኸውም ቀደም ሲል ኢሳይያስ
እንደ ተናገረው ነው፤
“የሰራዊት ጌታ፣ ዘር ባያስቀርልን ኖሮ፣
እንደ ሰዶም በሆን ነበር፤
ገሞራንም በመሰልን ነበር።”

የእስራኤል አለማመን

30እንግዲህ ምን እንበል? በእምነት የሆነውን
ጽድቅ፣ ለጽድቅ ያልደከሙት አሕዛብ አገ
ኙት፤ 31ነገር ግን የጽድቅን ሕግ የተከታ
ተሉት እስራኤል አላገኙትም። 32ይህ ለምን
ሆነ? በእምነት ሳይሆን በሥራ እንደ ሆነ
አድርገው በመቍጠር ስለ ተከታተሉት ነው፤
እነርሱም፣ “በማሰናከያው ድንጋይ” ተሰናከሉ።
33ይህም፣

“እነሆ፤ ሰዎችን እንዲደናቀፉ
የሚያደርግ ድንጋይ፣
እንዲወድቁ የሚያደርግ ዐለት፣
በጽዮን ላይ አስቀምጣለሁ፤
በእርሱም የሚያምን አያፍርም”
ተብሎ እንደ ተጻፈ ነው።

10 ወንድሞች ሆይ፤ ስለ እስራኤላው
ያን የልቤ ምኞት፣ እግዚአብሔርንም
የምለምነው እንዲድኑ ነው። 2ለእግዚአብሔር
ቀናተኛ እንደ ሆኑ ስለ እነርሱ መመስከር
እችላለሁና፤ ቅናታቸው ግን ከዕውቀት
የተነሣ አይደለም። 3ከእግዚአብሔር የሚመ
ጣውን ጽድቅ ስላላወቁና የራሳቸውን ጽድቅ
ለመመሥረት ስለ ፈለጉ፣ ለእግዚአብሔር
ጽድቅ አልተገዙም። 4ለሚያምን ሁሉ ጽድቅ
ይሆን ዘንድ ክርስቶስ የሕግ ፍጻሜ
ነውና።
5ሙሴ በሕግ በኩል የሆነውን ጽድቅ ሲገ
ልጽ፣ “እነዚህን የሚፈጽም ሰው በእነርሱ
ይኖራል” ይላል። 6ከእምነት የሆነው ጽድቅ
ግን እንዲህ ይላል፤ “ ‘በልብህ ማን ወደ
ሰማይ ይወጣል?’ አትበል”፤ ይህ ክርስቶስን
ለማውረድ ነው፤ 7“ወይም ‘ወደ ጥልቁስ ማን
ይወርዳል?’ አትበል”፤ ይህም ክርስቶስን ከሙ
ታን ለማውጣት ነው። 8ነገር ግን ምን
ይላል? “ቃሉ በአጠገብህ ነው፤ በአፍህና
በልብህም ውስጥ ነው፤” የምንሰብከውም
የእምነት ቃል ይህ ነው፤ 9“ኢየሱስ ጌታ
ነው” ብለህ በአፍህ ብትመሰክር፣ እግዚ
አብሔርም ከሙታን እንዳስነሣው በልብህ
ብታምን፣ ትድናለህ። 10የምትጸድቀው
በልብህ አምነህ ነው፤ የምትድነውም በአ
ፍህ መስክረህ ነውና። 11መጽሐፍ እንደሚ
ለው፣ “በእርሱ የሚያምን ሁሉ አያፍ
ርም።” 12በአይሁድና በአሕዛብ መካከል
ልዩነት የለም፤ አንዱ ጌታ የሁሉ ጌታ
ነውና፤ የሚለምኑትንም አብዝቶ ይባርካል፤
13“የጌታን ስም የሚጠራ ሁሉ ይድናልና።”
14ታዲያ ያላመኑበትን እንዴት አድርገው
ይጠሩታል? ስለ እርሱስ ሳይሰሙ እንዴት
ያምኑበታል? ሰባኪ ሳይኖር እንዴት መስ
ማት ይችላሉ? 15ካልተላኩስ እንዴት
መስበክ ይችላሉ? ይህም፣ “የምሥራችን
የሚያመጡ እግሮች እንዴት ያማሩ ናቸው!”
ተብሎ እንደ ተጻፈው ነው።
16ነገር ግን የሰሙት ሁሉ የምሥራቹን
ቃል አልተቀበሉም፤ ኢሳይያስም፣ “ጌታ
ሆይ፤ መልእክታችንን ማን አምኖአል?”
ብሎአልና። 17እንግዲያስ እምነት የሚገኘው
መልእክቱን ከመስማት ነው፤ መልእክቱም
በክርስቶስ ቃል ነው። 18ነገር ግን አልሰሙ
ይሆን? ብዬ እጠይቃለሁ፤ በእርግጥ ሰም
ተዋል፤

“ድምፃቸው በምድር ሁሉ፣
ቃላቸውም እስከ ዓለም ዳርቻ ተሰማ።”

19ደግሜም እጠይቃለሁ፤ እስራኤል
አላስ ተዋሉ ይሆን? በቅድሚያ ሙሴ
እንዲህ ይላል፤
“ሕዝብ ባልሆኑት አስቀናችዋለሁ፤
ማስተዋል በሌለው ሕዝብ
አስቈጣችዋለሁ”
20ኢሳያስም በድፍረት፣
“ላልፈለጉኝ ተገኘሁ፤
ላልጠየቁኝ ራሴን ገለጥሁላቸው” ይላል።
21ስለ እስራኤል ግን፣
“ወደማይታዘዝና እሺ ወደማይል ሕዝብ፣
ቀኑን ሙሉ እጄን ዘረጋሁ” ይላል።

የእስራኤል ትሩፋን

11 እንግዲህ እግዚአብሔር ሕዝቡን ተዋ
ቸውን? ብዬ እጠይቃለሁ፤ በፍጹም!
እኔ ራሴ ከብንያም ነገድ፣ የአብርሃም ዘር
የሆንሁ እስራኤላዊ ነኝ። 2እግዚአብሔር
አስቀድሞ ያወቃቸውን ሕዝብ አልጣላቸውም።
ኤልያስ በእስራኤል ላይ ክስ ወደ
እግዚአብሔር እንዴት እንዳቀረበ፣ መጽሐፍ
ስለ እርሱ ምን እንደሚል አታውቁምን?
3“ጌታ ሆይ፤ ነቢያትህን ገድለዋል፤ መ
ሠዊያዎችህን አፍርሰዋል፤ እኔም
ብቻዬን ቀረሁ፤ ሊገ ድሉኝም
ይፈልጋሉ።” 4እግዚአብሔር የሰጠው መልስ
ግን ምን ነበር? “ለበኣል ያልሰገዱትን ሰባት
ሺህ ሰዎች ለራሴ አስቀርቻለሁ።” 5በአሁኑ

9፥28 ኢሳ10፥22:23
9፥29 ዘፍ19፥24-29፤ዘዳ29፥23፤ኢሳ1፥9፤13፥19፤ኤር50፥40፤ያዕ5፥4፤
9፥30 ሮሜ8፥31፤1፥17፤3፥22፤4፥5:13፤10፥6፤ገላ2፥16፤ፊል3፥9፤ዕብ11፥7
9፥31 ዘዳ6፥25፤ኢሳ51፥1፤ሮሜ10፥2:3፤11፥7፤ገላ 5፥4
9፥32 1ጴጥ2፥8
9፥33 ኢሳ8፥14፤28፥16፤ሮሜ10፥11፤1ጴጥ 2፥6:8
10፥1 መዝ20፥4
10፥2 ሐሥ21፥20
10፥3 ሮሜ1፥17፤9፥31
10፥4 ሮሜ7፥1-4፤3፥22፤ ገላ 3፥24፤
10፥5 ዘሌ18፥5፤ዘዳ4፥1፤6፥24፤ነህ9፥29፤ምሳ19፥16፤ኢሳ55፥3፤ሕዝ20፥11:13:21፤ሮሜ7፥10
10፥6 ዘዳ30፥12፤ሮሜ9፥30፤
10፥7 ዘዳ30፥13፤ሐሥ2፥24
10፥8 ዘዳ30፥14
10፥9 ማቴ10፥32፤ዮሐ13፥13፤3፥15፤ሐሥ2፥24፤ሮሜ 11፥14
10፥11 ኢሳ28፥16፤ሮሜ9፥33
10፥12 ማቴ28፥18፤ሮሜ3፥22: 29፤
10፥13 ኢል2፥32፤ሐሥ2፥21፤
10፥15 ኢሳ52፥7፤ናሆ1፥15
10፥16 ኢሳ53፥1፤ዕብ 4፥2፤ዮሐ12፥38
10፥17 ገላ3፥2:5፤ቈላ 3፥16
10፥18 መዝ19፥4፤ማቴ24፥14፤ሮሜ1፥8፤ቈላ1፥6:23፤1ተስ1፥8
10፥19 ዘዳ32፥21፤ሮሜ11፥11:14፤
10፥20 ኢሳ65፥1፤ሮሜ 9፥30
10፥21 ኢሳ65፥2፤ኤር35፥17
11፥1 ዘሌ26፥44፤1ሳሙ12፥22፤መዝ94፥14፤ኤር31፥37፤33፥24-26፤2ቆሮ11፥22፤ፊል3፥5
11፥2 ቀ1፤ሮሜ8፥29
11፥3 1ነገ19፥10:14
11፥4 1ነገ19፥18

ጊዜም እንደዚሁ በጸጋ የተመረጡ ትሩፋን
አሉ። 6እንግዲህ በጸጋ ከሆነ በሥራ
አይደለም፤ በሥራ ቢሆንማ ኖሮ ጸጋ፣ ጸጋ
መሆኑ በቀረ ነበር።[ዾ]
7እንግዲህ ምንድን ነው? እስራኤል አጥ
ብቀው የፈለጉትን አላገኙትም፤ የተመረጡት
ግን አገኙት፤ የቀሩትም ልባቸው ደነደነ፤
8እንዲህ ተብሎ እንደ ተጻፈ፤

“ዐይናቸው እንዳያይ፣
ጆሮአቸውም እንዳይሰማ፣
እግዚአብሔር እስከዚህ ቀን ድረስ፣
የድንዛዜ መንፈስ ሰጣቸው።”
9ዳዊትም አለ፤
“ማእዳቸው አሽክላና ወጥመድ፣
ዕንቅፋትና ቅጣት ይሁንባቸው።
10ዐይኖቻቸው እንዳያዩ ይጋረዱ፤
ወገባቸውም ለዘላለም ይጕበጥ።”

የተጻቀሉ ቅርንጫፎች

11ተመልሰው እስከማይድኑ ድረስ ተሰናከ
ሉን? ብዬ እንደ ገና እጠይቃለሁ፤ ከቶ
አይደለም፤ ይልቁንም እስራኤልን ለማስ
ቀናት ሲባል በእነርሱ መተላለፍ ምክንያት
ድነት ለአሕዛብ መጥቶአል። 12ነገር ግን
የእነርሱ መተላለፍ ለዓለም በረከት ከሆነ፣
ውድቀታቸውም ለአሕዛብ በረከት ከሆነ፣
ሙላታቸው ምን ያህል ታላቅ በረከት ያመጣ
ይሆን?
13አሕዛብ ሆይ፤ ለእናንተ እናገራለሁ፤
የአሕዛብ ሐዋርያ እንደ መሆኔ መጠን
አገልግሎቴን በትጋት እፈጽማለሁ፤ 14ይኸ
ውም የገዛ ወገኖቼን እንዲቀኑ አነሣሥቼ
ከእነርሱ ጥቂቱን ለማዳን ተስፋ በማድረግ
ነው። 15የእነርሱ መተው ለዓለም ዕርቅን
ካስገኘ፣ ተቀባይነት ማግኘታቸውማ ከሞት
መነሣት ነው ከማለት በቀር ሌላ ምን ሊሆን
ይችላል? 16በኵር ሆኖ የቀረበው የቡሖው
ክፍል ቅዱስ ከሆነ፣ ቡሖው ደግሞ ቅዱስ
ነው፤ ሥሩ ቅዱስ ከሆነ፣ ቅርንጫፎቹም
ቅዱሳን ናቸው።
17ከቅርንጫፎቹ አንዳንዶቹ ቢሰበሩ፣ አን
ተም የበረሓ ወይራ ሆነህ ሳለ በሌሎቹ
መካከል ገብተህ ከተጣበቅህና ከወይራው
ዘይት ሥር የሚገኘውን በረከት ተካፋይ
ከሆንህ፣ 18በእነዚያ ቅርንጫፎች ላይ አትኵ
ራራ። ብትኵራ ግን ይህን አስተውል፤ አንተ
ሥሩን አትሸከምም፤ ሥሩ ግን አንተን
ይሸከምሃል እንጂ። 19እንግዲህ፣ “ቅርንጫ
ፎች የተሰበሩት እኔ እንድገባ ነው” ትል
ይሆናል። 20ትክክል ነው፤ እነርሱ የተሰበሩት
ካለማመን የተነሣ ነው፤ አንተም በእምነት
ቆመሃል፤ ፍራ እንጂ ትዕቢተኛ አትሁን።
21እግዚአብሔር በተፈጥሮ ቅርንጫፎች

11፥5 ሮሜ9፥27፤ 3፥24
11፥6 ሮሜ4፥4
11፥7 ቍ25፤ ሮሜ9፥18፤9፥31፤
11፥8 ዘዳ29፥4፤ ኢሳ 29፥10፤ ማቴ13፥13-15፤
11፥10 ቍ8፤ መዝ 69፥22:23
11፥11 ቍ1፤14፤ ሐሥ13፥46፤ ሮሜ10፥19
11፥12 ቍ25
11፥13 ሐሥ9፥15
11፥14 ቍ11፤ ማቴ1፥21፤ሉቃ2፥11፤ ዮሐ3፥17፤ሐሥ4፥12፤ 16፥31፤ሮሜ10፥19፤ 1ቆሮ1፥21፤10፥33፤ 1ተሰ2፥16፤ 1ጢሞ2፥4፤ቲቶ3፥5
11፥15 ሉቃ15፥24: 32፤ሮሜ5፥10፤
11፥16 ዘሌ23፥10: 17፤ዘኍ15፥18-21
11፥17 ኤር11፥16፤ ዮሐ15፥2፤ሐሥ 2፥39፤ኤፌ2፥11-13
11፥18 ዮሐ4፥22
11፥20 1ቆሮ10፥12፤ 2ቆሮ1፥24፤1ጢሞ6፥17፤ 1ጴጥ1፥17
11፥22 ዮሐ15፥2፤ ሮሜ2፥4፤1ቆሮ15፥2፤ ቈላ1፥23፤ዕብ3፥6፤
11፥23 2ቆሮ3፥16
11፥24 ኤር11፥16
11፥25 ቍ7፤ ሉቃ21፥24፤ ሮሜ1፥13፤9፥18፤ 12፥16፤16፥25፤ 1ቆሮ10፥1፤12፥1፤ 2ቆሮ1፥8፤1ተሰ4፥13፤
11፥26 ኢሳ45፥17፤ ኤር31፥34
11፥27 ኢሳ59፥20: 21፤27፥9፤ ዕብ 8፥10: 12
11፥28 ዘዳ7፥8፤ 10፥15፤ሮሜ5፥10፤ ሮሜ9፥5
11፥29 ሮሜ8፥28፤ ዕብ7፥21
11፥30 ኤፌ2፥2
11፥32 ሮሜ3፥9
11፥33 መዝ92፥5፤ 139፥6፤ኢዮ5፥9፤ 11፥7፤መክ8፥17፤ ኢሳ40፥28፤ሮሜ2፥4፤ ኤፌ3፥10፤ቈላ2፥3፤
11፥34 ኢዮ15፥8፤ ኢሳ40፥13፡14፤ ኤር 23፥18፤36፥22፤ 1ቆሮ2፥16
11፥35 ኢዮ41፥11፤ 35፥7

ለሆኑት ካልራራላቸው፣ ለአንተም አይራራ
ልህምና።
22እንግዲህ የእግዚአብሔርን ቸርነትና
ጭካኔ ተመልከት፤ ጭካኔውም በወደቁት
ላይ ነው፤ ቸርነቱ ግን በቸርነቱ ውስጥ
እስካለህ ድረስ ለአንተ ነው፤ ያለዚያ ግን
አንተም ትቈረጣለህ። 23እነርሱም ባለ
ማመናቸው ጸንተው ባይኖሩ፣ ተመልሰው
ይገባሉ፤ እግዚአብሔር መልሶ ሊያስገባቸው
ይችላልና። 24የበረሓ ከሆነው የወይራ ዛፍ
የተቈረጥህና ተፈጥሮህ ወዳልሆነው ወደ
መልካሙ ወይራ የገባህ ከሆንህ፣
በተፈጥሮአቸው ቅርንጫፎቹ የሆኑት እነዚህ
ወደ ራሳቸው ወይራ ዛፍ መግባታቸውማ
ምን ያህል ይሆን?

እስራኤል ሁሉ ይድናል

25ወንድሞች ሆይ፤ ልባሞች የሆናችሁ
እንዳይመስላችሁ፣ ይህን ምስጢር ሳታውቁ
እንድትቀሩ አልፈልግም፤ የአሕዛብ ሙላት
እስኪገባ ድረስ፣ እስራኤል በከፊል በድን
ዳኔ ውስጥ ዐልፋለች። 26ስለዚህ እስራኤል
ሁሉ ይድናሉ፤ እንዲህ ተብሎ እንደ ተጻፈ፤

“አዳኝ ከጽዮን ይወጣል፤
ከያዕቆብም ክፋትን ያስወግዳል።
27ኀጢአታቸውንም ሳስወግድ፣
ከእነርሱ ጋር የምገባው ኪዳኔ ይህ
ነው።”[ጀ]

28እንደ ምሥራቹ ቃል ለእናንተ ሲባል
ጠላቶች ናቸው፤ እንደ ምርጫ ከሆነ ግን፣
ለአባቶች ሲባል የተወደዱ ናቸው፤ 29የእግዚ
አብሔር ስጦታና ጥሪ ጸጸት የለበትም።
30እናንተም ቀድሞ ለእግዚአብሔር የ
ማትታዘዙ እንደ ነበራችሁ፣ ከእነርሱ
አለመታዘዝ የተነሣ አሁን ምሕረት
እንዳገኛችሁ ሁሉ፣ 31እግዚአብሔር ለእናንተ
ምሕረት ከማድረጉ የተነሣ፣ እነርሱም
ምሕረት ያገኙ ዘንድ አሁን[ገ] የማይታዘዙ
ልጆች ሆነዋል፤ 32እግዚአብሔር ለሁሉም ምሕ
ረት ያደርግ ዘንድ ሰውን ሁሉ
ባለመታዘዝ ዘግቶታልና።

ውዳሴ

33የእግዚአብሔር የጥበቡና የዕውቀቱ ባለ
ጠግነት[ጠ] እንዴት ጥልቅ ነው!
ፍርዱ አይመረመርም፤
ለመንገዱም ፈለግ የለውም!
34“የጌታን ልብ ያወቀ ማነው?
አማካሪውስ የነበረ ማን ነው?”
35 “እግዚአብሔር መልሶ እንደ ሰጠው፣

[ዾ]6 አንዳንድ ቅጆች *በሥራ ቢሆንማ ኖሮ ጸጋ መሆኑ በቀረ ነበር፤ በጸጋ ከሆነም ሥራ፣ ሥራ መሆኑ ይቀራል።* ይላሉ
[ጀ]27 ወይም *ይህ ይሆናል*
[ገ]31 አንዳድ ቅጆች *አሁን* የሚለው ቃል የላቸውም
[ጠ]33 ወይም *ባለጠግነቱ፣ ጥበቡና እውቀቱ*

ለእግዚአብሔር ያበደረ ከቶ ማን ነው?”
36ሁሉም ከእርሱ፣ በእርሱ፣ ለእርሱ ነውና፤
ለእርሱ ለዘላለም ክብር ይሁን፤ አሜን።

ሕያው መሥዋዕት

12 እንግዲህ ወንድሞች ሆይ፤ ሰውነታ
ችሁን ቅዱስና እግዚአብሔርን ደስ
የሚያሰኝ ሕያው መሥዋዕት አድርጋችሁ
ታቀርቡ ዘንድ በእግዚአብሔር ርኅራኄ
እለምናችኋለሁ፤ ይህም እንደ ባለ አእምሮ
የምታቀርቡትጨ አምልኮአችሁ ነው።
2መልካም፣ ደስ የሚያሰኝና ፍጹም
የሆነውን የእግዚአብሔር ፈቃድ ምን እንደ
ሆነ ፈትናችሁ ታውቁ ዘንድ
በአእምሮአችሁ መታደስ ተለወጡ እንጂ
ይህን ዓለም አትምሰሉ።
3እግዚአብሔር በሰጣችሁ እምነት መጠን
ራሳችሁን በአግባቡ መዝኑ እንጂ፣ ከሆና
ችሁት በላይ ራሳችሁን ከፍ አድርጋችሁ
እንዳታስቡ በተሰጠኝ ጸጋ እያንዳንዳችሁን
እመክራለሁ። 4እያንዳንዳችን በአንዱ አካላችን
ብዙ ብልቶች እንዳሉን፣ እነዚህም ብልቶች
አንድ ዐይነት ተግባር እንደ ሌላቸው ሁሉ፣
5እንዲሁም እኛ ብዙዎች ስንሆን
በክርስቶስ አንድ አካል ነን።
እያንዳንዳችንም የሌላው ብልት ነን።
6እንደ ተሰጠን ጸጋ የተለያዩ ስጦታዎች
አሉን፤ ለአንዱ የተሰጠው ስጦታ ትንቢት
መናገር ከሆነ፣ እንደ እምነቱ መጠንጸ
ይናገር። 7ማገልገል ቢሆን ያገልግል፤ ማስተ
ማርም ከሆነ ያስተምር፤ 8መምከር ከሆነ
ይምከር፤ ለሌላቸው መለገስ ከሆነም
አብዝቶ ይለግስ፤ ማስተዳደር ከሆነም
በትጋት ያስተዳድር፤ ምሕረት ማድረግ
ከሆነም በደስታ ይማር።

ፍቅር

9ፍቅራችሁ ያለ ግብዝነት ይሁን፤ ክፉ
የሆነውን ሁሉ ተጸየፉ፤ በጎ ከሆነው ነገር
ጋር ተቈራኙ። 10እርስ በርሳችሁ በወንድ
ማማች መዋደድ አጥብቃችሁ ተዋደዱ፤
አንዱ ሌላውን ከራሱ በማስበለጥ እርስ
በርሳችሁ ተከባበሩ። 11ጌታን ለማገልገል
በመንፈስ የጋላችሁ ሁኑ እንጂ ከዚህ ትጋት
ወደ ኋላ አትበሉ። 12በተስፋ ደስተኞች
ሁኑ፤ በመከራ ታገሡ፤ በጸሎት ጽኑ። 13ችግ
ረኛ ለሆኑ ቅዱሳን ካላችሁ አካፍሉ፤
እንግዶችን ተቀበሉ።
14የሚያሳድዷችሁን መርቁ፤ መርቁ እንጂ
አትርገሙ። 15ደስ ከሚላቸው ጋር ደስ
ይበላችሁ፤ ከሚያዝኑም ጋር እዘኑ። 16እርስ
በርሳችሁ በመስማማት ኑሩ። ዝቅተኛ
ኑሮጸ ውስጥ ካሉ ጋር አብራችሁ ለመሆን
ፍቀዱ እንጂ አትኵራሩ፤ በራሳችሁም
አትመኩ።

11÷36 ሮሜ16÷27፤ 1ቆሮ8÷6፤11÷12፤ ኤፌ3÷21፤ ቈላ1÷16፤ 1ጢሞ1÷17፤ 1ጴጥ5÷11፤ዕብ2÷10፤ ይሁ1÷25፤ራእ5÷13፤ 7÷12
12÷1 ሮሜ6÷13: 16:19፤ኤፌ4÷1፤ 1ቆሮ6÷20፤ 1ጴጥ2÷5:11፤
12÷2 ኤፌ4÷23፤ 5÷17፤1ቆሮ1÷20፤ 2ቆሮ10÷2፤ 1ጢሞ5÷4፤1ጴጥ1÷14፤ 1ዮሐ2÷15፤
12÷3 ሮሜ15÷15፤ 1ቆሮ15÷10፤ገላ2÷9፤ ኤፌ3÷7፤ 4÷7፤ 1ጴጥ4÷10:11
12÷4 1ቆሮ12÷12-14፤ ኤፌ4÷16
12÷5 1ቆሮ 6÷15፤ 10÷17፤12÷12:20:27፤ ኤፌ2÷16፤4÷4:25፤ 5÷30፤ቈላ3÷15
12÷6 1ቆሮ7÷7፤ 12÷4:8-10፤ኤፌ4÷11፤ 1ጴጥ4÷10:11
12÷7 ኤፌ4÷11
12÷8 ሐሥ11÷23፤ 13÷15፤15÷32፤ 2ቆሮ8÷2፤9÷5-13
12÷9 መዝ97÷10፤ አሞ5÷15፤ 2ቆሮ6÷6፤ 1ተሰ 5÷21:22፤ 1ጢሞ1÷5፤
12÷10 መዝ133÷1፤ፊል2÷3፤ 1ተሰ4÷9፤ዕብ13÷1፤ 1ጴጥ1÷22፤
12÷11 ሐሥ18÷25
12÷12 ሉቃ18÷1፤ ሮሜ5÷2፤ዕብ10÷32: 36፤
12÷13 2ነገ4÷10፤ ኢዮ31÷32፤ ሐሥ 24÷17፤ 1ጢሞ3÷2፤5÷10፤ ዕብ13÷2፤1ጴጥ4÷9
12÷14 ማቴ5÷44
12÷15 ኢዮ30÷25
12÷16 ቍ3፤ ኢሳ5÷21፤ኤር45÷5፤ መዝ131÷1፤ ሮሜ11÷25፤15÷5፤
12÷17 ቍ19፤ ምሳ20÷22፤24÷29፤ 2ቆሮ8÷21
12÷18 ማር9÷50፤ ሮሜ14÷19
12÷19 ቍ17፤ ዘፍ50÷19፤ዘሌ19÷18፤ ዘዳ32÷35፤ 1ሳሙ26÷10፤ ምሳ20÷22፤24÷29፤ 94÷1፤ኤር51÷36
12÷20 ዘፀ23÷4፤ ምሳ25÷21:22፤ ማቴ5÷44፤ሉቃ6÷27

17ለማንም ክፉን በክፉ አትመልሱ፤ በሰው
ሁሉ ፊት በጎ የሆነውን ነገር ለማድረግ
ትጉ። 18ቢቻላችሁስ በበኩላችሁ ከሰው
ሁሉ ጋር በሰላም ኑሩ። 19ወዳጆቼ ሆይ፤ ለእግ
ዚአብሔር ቍጣ ፈንታ ስጡ እንጂ አትበቀሉ፤
“በቀል የእኔ ነው፤ እኔ ብድራትን እመል
ሳለሁ” ይላል ጌታ ተብሎ ተጽፎአልና።
20ይልቁንስ፣

“ጠላትህ ቢራብ አብላው፤
ቢጠማም አጠጣው።
ይህን በማድረግህም የእሳት ፍም
በራሱ ላይ ትከምራለህ።”
21ክፉን በመልካም አሸንፍ እንጂ በክፉ
አትሸነፍ።

ባለ ሥልጣናትን መታዘዝ

13 ማንኛውም ሰው በሥልጣን ላሉት
ሹማምንት መገዛት ይገባዋል፤ ከእግ
ዚአብሔር ካልሆነ በቀር ሥልጣን የለምና፤
ያሉትም ባለ ሥልጣናት በእግዚአብሔር የተ
ሾሙ ናቸው። 2ስለዚህ፣ በባለ ሥልጣን
ላይ የሚያምፅ በእግዚአብሔር ሥርዐት ላይ
ማመፁ ነው፤ ይህን የሚያደርጉትም በራ
ሳቸው ላይ ፍርድን ያመጣሉ። 3ገዦች ክፉ
ለሚሠሩ እንጂ መልካም ለሚያደርጉ የሚ
ያስፈሩ አይደሉምና። ባለ ሥልጣንን እን
ዳትፈራ ትፈልጋለህን? እንግዲያስ መልካ
ሙን አድርግ፤ እርሱም ያመሰግንሃል፤ 4እርሱ
ለአንተ መልካሙን ለማድረግ የእግዚአብሔር
አገልጋይ ነውና። ነገር ግን ክፉ ብታደርግ
ፍራ፤ ምክንያቱም ሰይፉን በከንቱ አልታጠ
ቀም፤ ክፉ የሚያደርገውን ለመቅጣት
የቍጣ መሣሪያ የሆነ፣ የእግዚአብሔር አገ
ልጋይ ነው። 5ስለዚህም ቅጣትን በመፍራት
ብቻ ሳይሆን፣ ለኅሊና ሲባል ለባለ ሥል
ጣናት መገዛት ተገቢ ነው።
6ግብር የምትከፍሉትም ደግሞ ለዚህ ነው፤
ባለ ሥልጣናቱ፣ በዚሁ ተግባር ላይ የተሠማሩ
የእግዚአብሔር አገልጋዮች ናቸውና፤ 7ለእያን
ዳንዱ የሚገባውን ስጡ፤ ግብር ከሆነ ግብ
ርን፣ ቀረጥ ከሆነም ቀረጥን፣ መፈራት
ለሚገባው መፈራትን፣ ክብር ለሚገባውም
ክብርን ስጡ።

ጊዜው ተቃርቦአልና ተዋደዱ

8እርስ በርሳችሁ ከመዋደድ በቀር የማንም

13÷1 ዳን2÷21፤ 4÷17፤ዮሐ19÷11፤ ቲቶ3÷1፤1ጴጥ2÷13: 14፤
13÷2 ዘፀ16÷8 13÷3 1ጴጥ2÷14 13÷4 1ተሰ4÷6
13÷5 ምሳ24÷21: 22 13÷6 ማቴ22÷17 13÷7 ማቴ7÷25፤
22÷17:21፤ሉቃ23÷2 13÷8 ቍ10፤ ማቴ5÷43፤
ዮሐ13÷34፤ቈላ3÷14

ጨ1 ወይም *መንፈሳዊ*
ጸ6 ወይም *እንደ አገልጋይ ተግባር*
ጸ16 ወይም *ዝቅተኛ ሥራ ለመሥራት ፍቀዱ*

ዕዳ አይኑርባችሁ፤ ባልንጀራውን የሚወድ
እርሱ ሕግን ፈጽሞአልና። 9"አታመንዝር"፣
"አትግደል"፣ "አትስረቅ"፣ "አትመኝ" የሚ
ሉትና ሌሎችም ትእዛዛት ቢኖሩም፣ "ባልን
ጀራህን እንደ ራስህ አድርገህ ውደድ"
በሚለው በዚህ በአንድ ሕግ ተጠቃለዋል።
10ፍቅር በባልንጀራው ላይ ክፉ አያደርግም፤
ስለዚህ ፍቅር የሕግ መፈጸሚያ ነው።
11ዘመኑን በማስተዋል ይህን አድርጉ፤ ከእን
ቅልፋችሁ የምትነቁበት ጊዜ አሁን
ነው፤ መዳናችን መጀመሪያ ካመንበት ጊዜ
ይልቅ አሁን ወደ እኛ ቀርቦአልና። 12ሌሊቱ
ሊያ ልፍ፣ ቀኑም ሊጀምር ነው። ስለዚህ
የጨለማን ሥራ ጥለን፣ የብርሃንን ጦር ዕቃ
እንልበስ። 13በቀን እንደምንመላለስ
በአግባብ እንመ ላለስ። በጭፈራና በስካር
አይሁን፤ በዝሙ ትና በመዳራት አይሁን፤
በክርክርና በቅና ትም አይሁን። 14ይልቀ
ንም ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስን ልበሱት፤
ምኞቱንም ይፈጽም ዘንድ ለሥጋ[θ] በሐሳባችሁ
አትመቻቹለት።

በወንድምህ ላይ አትፍረድ

14 በእምነቱ ደካማ የሆነውን ሰው፣
አከራካሪ በሆኑ ጉዳዮች ላይ በአ
ቋሙ ሳትፈርዱበት ተቀበሉት። 2የአንድ ሰው
እምነቱ ማንኛውንም ነገር እንዲበላ ይፈቅድ
ለታል፤ በእምነቱ ያልጠነከረው ሌላው ሰው
ግን አትክልት ብቻ ይበላል። 3ማንኛውንም
የሚበላ የማይበላውን አይናቅ፤ የማይበላ
ውም፣ የሚበላውን አይኰንን፤ እግዚአብሔር
ተቀብሎታልና። 4ሌላውን በሚያገለግል ላይ
የምትፈርድ አንተ ማን ነህ? እርሱ ቢወ
ድቅ ወይም ቢቆም ለጌታው ነው፤ ጌታ
ሊያቆመው ስለሚችልም ይቆማል።
5አንድ ሰው አንዱን ቀን ከሌላው የተ
ሻለ ቅዱስ አድርጎ ይቈጥራል፤ ሌላው
ደግሞ ቀኖች ሁሉ እኩል እንደ ሆኑ ያስ
ባል። እያንዳንዱ የራሱን ውሳኔ ልብ ብሎ
ይወስን። 6አንድን ቀን ከሌላው የተለየ
አድርጎ የሚያስብ ሰው፣ እንዲህ የሚያደ
ርገው ለጌታ ብሎ ነው፤ ሥጋ የሚበላውም
ለጌታ ብሎ ይበላል፤ ለእግዚአብሔር ምስጋና
ያቀርባልና። የማይበላም ለጌታ ሲል አይበ
ላም፤ ለእግዚአብሔርም ምስጋና ያቀርባል።
7ከእኛ ማንም ለራሱ የሚኖር፣ ለራሱም
የሚሞት የለምና። 8ብንኖር ለጌታ እንኖ
ራለን፤ ብንሞትም ለጌታ እንሞታለን፤
ስለዚህ ብንኖርም ብንሞትም የጌታ ነን።
9ለዚሁ፣ የሙታንና የሕያዋን ጌታ ይሆን
ዘንድ ክርስቶስ ሞቶአል፤ በሕይወትም
ተነሥቶአል። 10ታዲያ አንተ በወንድምህ
ላይ ለምን ትፈርዳለህ? ለምንስ ወንድምህን

13፥9 ዘፀ20፥13-15፡17፤ዘዳ5፥17-19፡21፤ ዘሌ19፥18፤ ማቴ5፥43፤ 7፥12
13፥10 ቍ8:9
13፥11 1ቆሮ7፥29-31፤10፥11፤ ኤፌ5፥14፤1ተሰ5፥5፡6፤ ያዕ5፥8፤1ጴጥ4፥7፤ 1ዮሐ2፥18፤ራእ22፥10፤
13፥12 ኤፌ5፥11፤ 6፥11፡13፤1ተሰ5፥8፤ ዕብ10፥25፤ 1ዮሐ 2፥8፤
13፥13 ሉቃ21፥34፤ ገላ5፥20፡21፤ ኤፌ5፥18፤1ጴጥ4፥3
13፥14 ገላ3፥27፤ 5፥24፤ኤፌ4፥24፤ ቈላ3፥10፡12፤
14፥1 ሮሜ15፥1፤ 1ቆሮ8፥9-12፤9፥22
14፥2 ቍ14
14፥3 ቍ10፥13፤ ሉቃ18፥9፤ቈላ2፥16
14፥4 ማቴ7፥1
14፥5 ገላ4፥10፤ ቈላ2፥16
14፥6 ማቴ14፥19፤ 1ቆሮ10፥30፡31፤ 1ጢሞ4፥3፡4
14፥7 2ቆሮ5፥15፤ ገላ2፥20
14፥8 ፊል1፥20
14፥9 ሐሥ10፥42፤ 2ቆሮ5፥15፤ ራእ1፥18፤2፥8፤
14፥10 ቍ3፤ ማቴ7፥1፤2ቆሮ5፥10
14፥11 ኢሳ49፥18፤ 45፥23፤ፊል2፥10፡11
14፥12 ማቴ12፥36፤ 1ጴጥ4፥5
14፥13 ቍ1፤ ማቴ7፥1፤2ቆሮ6፥3
14፥14 ቍ20፤ ሐሥ10፥15፤ 1ቆሮ 8፥7
14፥15 ቍ20 ኤፌ5፥21ቆሮ8፥11
14፥16 1ቆሮ10፥30
14፥17 ኢሳ32፥17፤ ሮሜ15፥13፤1ቆሮ 8፥8፤ገላ5፥22
14፥18 ሉቃ2፥52፤ሐሥ24፥16፤ 2ቆሮ8፥21
14፥19 መዝ34፥14፤ ሮሜ12፥18፤15፥2፤ 1ቆሮ7፥15፤14፥3-5፡12፡17፡26፤2ቆሮ12፥19፤ኤፌ4፥12፡29፤ 2ጢሞ2፥22፤ ዕብ12፥14፤
14፥20 ቍ13፤ 14፡15፤ሐሥ10፥15፤ 1ቆሮ8፥9-12
14፥21 ማቴ5፥29
14፥22 1ዮሐ3፥21

ትንቃለህ? ሁላችንም በእግዚአብሔር የፍርድ
ወንበር ፊት እንቀርባለንና፤ 11እንዲህ ተብሎ
ተጽፎአል፤
"'እኔ ሕያው ነኝና'፤
'ጕልበት ሁሉ ለእኔ ይንበረከካል፤
ምላስም ሁሉ ለእግዚአብሔር ይመሰክራል'"
ይላል ጌታ።
12ስለዚህ እያንዳንዳችን ስለ ራሳችን
ለእግዚአብሔር መልስ እንሰጣለን።
13ስለዚህ እርስ በርሳችን፣ አንዱ በሌላው
ላይ ከመፍረድ እንቈጠብ፤ በዚህ ፈንታ ግን
በወንድምህ መንገድ ላይ የማሰናከያ ድንጋይ
ወይም ወጥመድ እንዳታስቀምጥ ቍርጥ
ሐሳብ አድርግ። 14በጌታ በኢየሱስ ሆኜ
በራሱ ንጹሕ ያልሆነ ምንም ምግብ[ፊ] እንደ
ሌለ ተረድቻለሁ፤ ነገር ግን አንድ ሰው
አንድን ነገር ንጹሕ እንዳልሆነ የሚቈጥር
ከሆነ፣ ያ ነገር ለእርሱ ንጹሕ አይደለም።
15ወንድምህ በምትበላው ምግብ የሚያዝን
ከሆነ፣ በፍቅር አልተመላለስህም፤ ክርስቶስ
የሞተለትን ወንድምህን በመብልህ አታጥ
ፋው። 16መልካም ነው ብለህ የምታስበው
ነገር ክፉ ተብሎ እንዲነቀፍ አታድርግ።
17የእግዚአብሔር መንግሥት በመንፈስ ቅዱስ
የሆነ ጽድቅ፣ ሰላምና ሐሤት ነው እንጂ፣
የመብልና የመጠጥ ጉዳይ አይደለም፤
18በዚህ ሁኔታ ክርስቶስን የሚያገለግል
እግዚአብሔርን ደስ ያሰኛልና፤ በሰውም
ዘንድ የተመሰገነ ነው።
19ስለዚህ ሰላም የሚገኝበትንና እርስ
በርሳችንም የምንታነጽበትን ማንኛውንም
ጥረት እናድርግ። 20ለምግብ ስትል የእግዚ
አብሔርን ሥራ አታፍርስ። ሁሉ ንጹሕ
ነው፤ ነገር ግን ለሌላው ሰው የመሰናከያ
ምክንያት የሚሆነውን መብላት ስሕተት
ነው። 21ለወንድምህ መሰናከል ምክንያት
የሚሆነውን ሥጋን አለመብላት፣ ወይንን
አለመጠጣት፣ ወይም አንዳች ነገርን አለ
ማድረግ መልካም ነው።
22እንግዲያስ ስለ እነዚህ ነገሮች ያለህ
እምነት በአንተና በእግዚአብሔር መካከል
የተጠበቀ ይሁን፤ ትክክል ነው ብሎ በተቀ
በለው ነገር ራሱን የማይኰንን የተባረከ
ሰው ነው። 23ነገር ግን የሚጠራጠር ሰው
ቢበላ በእምነት ስላልሆነ፣ ተፈርዶበታል፤
በእምነት ያልተደረገ ሁሉ ኀጢአት ነውና።

15 እኛ ብርቱዎች የሆንን፣ የደካሞችን
ጕድለት መሸከም እንጂ ራሳችንን
ማስደሰት የለብንም። 2እያንዳንዳችን ባልን

14፥23 ቍ5 15፥1 ሮሜ14፥1፤ 1ተሰ5፥14 15፥2 ሮሜ14፥29፤ 1ቆሮ10፥24፤

[θ]14 ወይም *ለኀጢተኛ ተፈጥሮ*
[ፊ]14 ወይም *ምንም ነገር*

ጀራችንን ለማነጽ፣ እርሱንም ለመጥቀም
ደስ የሚያሰኘውን ነገር ማድረግ ይገባናል፤
3ክርስቶስ ራሱን ደስ አላሰኘምና፤ ነገር
ግን፣ "አንተን የሰደቡብት ስድብ በእኔ ላይ
ደረሰብኝ" ተብሎ እንደ ተጻፈው ሆነበት።
4በጽናትና ቅዱሳት መጻሕፍት በሚሰጡት
መጽናናት ተስፋ እንዲኖረን፣ ቀደም ብሎ
የተጻፈው ሁሉ ለትምህርታችን ተጽፎአልና።
5ብርታትንና መጽናናትን የሚሰጥ አምላክ፣
ክርስቶስ ኢየሱስን ስትከተሉ፣ በመካከላችሁ
የአንድነትን መንፈስ ይስጣችሁ፤ 6ይኸ
ውም በአንድ ልብና በአንድ አፍ ሆናችሁ፣
የጌታችንን የኢየሱስ ክርስቶስን አምላክና
አባት ታከብሩ ዘንድ ነው።
7እንግዲህ ለእግዚአብሔር ምስጋና ይሆን
ዘንድ ክርስቶስ እንደተቀበላችሁ፣ እርስ
በርሳችሁ ተቀባበሉ። 8ለአባቶች የተሰጠ
ውን የተስፋ ቃል ያጸና ዘንድ ለእግዚአብሔር
እውነት ሲል ክርስቶስ የአይሁድ[T]
አገልጋይ እንደ ሆነ እነግራችኋለሁና፤
9እንዲሁም አሕዛብ እግዚአብሔርን ስለ ምሕ
ረቱ ያመሰግኑት ዘንድ ነው፤ እንዲህ ተብሎ
እንደ ተጻፈ፤

"ስለዚህ በአሕዛብ መካከል አመሰግንሃለሁ፤
ለስምህም እዘምራለሁ።"
10ደግሞም፣
"አሕዛብ ሆይ፤ ከሕዝቡ ጋር ደስ ይበ
ላችሁ" ይላል።
11እንደ ገናም፣
"አሕዛብም ሁላችሁ ጌታን አመስግኑ፤
ሕዝቦች ሁሉ ወድሱት" ይላል።
12ኢሳይያስም እንዲሁ፣
"በሕዝቦች ሁሉ ላይ የሚነግሠው፣
የእሴይ ሥር ይመጣል፤
በእርሱም አሕዛብ ተስፋ ያደርጋሉ"
ይላል።

13በእርሱ በመታመናችሁ የተስፋ አምላክ
ደስታንና ሰላምን ሁሉ ይሙላባችሁ፤ ይኸ
ውም በመንፈስ ቅዱስ ኀይል ተስፋ ተትረ
ፍርፎ እንዲፈስላችሁ ነው።

የአሕዛብ አገልጋይ የሆነው ጳውሎስ

14ወንድሞቼ ሆይ፤ እናንተ ራሳችሁ በበ
ጎነት የተሞላችሁ፣ በዕውቀት ሁሉ እንደ
ተሞላችሁና አንዱ ሌላውን ለመምከር ችሎታ
ያላችሁ መሆናችሁን እኔ ራሴ እርግጠኛ
ሆኜአለሁ። 15እግዚአብሔር በሰጠኝ ጸጋ
መሠረት፣ እንደ ገና ዐሳስባችሁ ዘንድ
በአንዳንድ ጒዳዮች ላይ በድፍረት የጻፍሁ
ላችሁ፣ 16በእግዚአብሔር ወንጌል
የክህነት ተግባር፣ ለአሕዛብ የክርስቶስ
ኢየሱስ አገልጋይ ለመሆን ነው፤ ይኸውም
አሕዛብ በመንፈስ ቅዱስ ተቀድሰው በእግዚ
አብሔር ዘንድ ተቀባይነት ያለው መሥዋዕት
እንዲሆኑ ነው።
17ስለዚህ እግዚአብሔርን በማገልገሌ በክርስ
ቶስ ኢየሱስ እመካለሁ። 18በተናገርሁትና
በአደረግሁት ነገር አሕዛብ ለእግዚአብሔር
እንዲታዘዙ፣ ክርስቶስ በእኔ ሆኖ ከፈጸመው
በቀር ሌላ ነገር ለመናገር አልደፍርም፤
19ይህም የሆነው በመንፈስ ቅዱስ ኀይል፣
በምልክቶችና በታምራት ነበር። በዚህም
ሁኔታ ከኢየሩሳሌም እስከ እልዋሪቆን ዙሪያ
ድረስ የክርስቶስን ወንጌል ፈጽሜ ሰብኬ
አለሁ። 20ሌላው በጣለው መሠረት ላይ
እንዳልገነባ ብዬ፣ ክርስቶስ ባልተጠራበት
ስፍራ ወንጌልን መስበክ የዘወትር ምኞቴ
ነበር። 21ይልቁንም፣

"ስለ እርሱ ያልተነገራቸው ያያሉ፤
ያልሰሙም ያስተውላሉ" ተብሎ
እንደ ተጻፈ ነው።
22በዚህም ምክንያት ወደ እናንተ እንዳል
መጣ ብዙ ጊዜ ተከለከልሁ።

ሮምን ለመጐብኘት የጳውሎስ ዕቅድ

23አሁን ግን በእነዚህ አካባቢዎች የምሠ
ራው ስለሌለ፣ ከብዙ ዓመታት ጀምሮ
እናንተን ለማየት እናፍቅም ስለ ነበር፣
24ይህን ዕቅድ ወደ እስጳንያ በምሄድበት
ጊዜ ልፈጽመው አስባለሁ። በማልፍበትም
ጊዜ ልጐበኛችሁና ከእናንተ ጋር ለጥቂት
ጊዜ ቈይቼ ናፍቆቴን ከተወጣሁ በኋላ በጒ
ዞዬ እንደምትረዱኝ ተስፋ አደርጋለሁ።
25አሁን ግን በዚያ የሚገኙትን ቅዱሳን ለ
ማገልገል ወደ ኢየሩሳሌም በመጓዝ ላይ
ነኝ። 26ምክንያቱም መቄዶንያና አካይያ፣
በኢየሩሳሌም ካሉት ቅዱሳን መካከል
የሚገኙትን ድኾች ለመርዳት
ተነሣሥተዋልና። 27ርዳታ ለማድ ረግ
ወደዋል፤ በእርግጥም ባለ ዕዳዎቻቸው
ናቸው። አሕዛብ የአይሁድ መንፈሳዊ በረ
ከት ተካፋዮች ከሆኑ፣ ያገኙትን ምድራዊ
በረከት ከአይሁድ ጋር ይካፈሉ ዘንድ የእ
ነርሱ ባለ ዕዳዎች ናቸው። 28ስለዚህ ሥራ
ውን ከጨረስሁና ይህን ፍሬ መቀበላቸ
ውን ካረጋገጥሁ በኋላ ወደ እስጳንያ
እሄዳለሁ፤ እግረ መንገዴንም እናንተን
አያለሁ። 29ወደ እናንተም ስመጣ፣ በክር
ስቶስ በረከት ሙላት እንደምመጣ ዐው
ቃለሁ።
30ወንድሞች ሆይ፤ ስለ እኔ ወደ እግዚአ
ብሔር በመጸለይ የተጋድሎዬ አጋር እንድ
ትሆኑ በጌታችን በኢየሱስ ክርስቶስና በመ
ንፈስ ፍቅር እለምናችኋለሁ። 31በይሁዳ
ካሉት ከማያምኑት እጅ እንድድንና በኢ

15፥3 መዝ69፥9፤ 2ቆሮ8፥9፤
15፥4 ሮሜ4፥23:24
15፥5 ሮሜ12፥16፤ 1ቆሮ1፥10፤ 2ቆሮ13፥11፤ ኤፌ4፥3፤ፊል2፥2፤ ቈላ3፥14፤1ጴጥ3፥8
15፥6 መዝ34፥3፤ ራእ1፥6
15፥7 ሮሜ14፥1
15፥8 ማቴ15፥24፤ ሐሥ3፥25:26፤ 2ቆሮ 1፥20
15፥9 2ሳሙ22፥50፤ መዝ18፥49፤ ማቴ9፥8፤ሮሜ3፥29፤
15፥10 ዘዳ32፥43፤ ኢሳ 66፥10
15፥11 መዝ117፥1
15፥12 ኢሳ11፥10፤ ራእ 5፥5፤ማቴ12፥21
15፥13 ቍ19፤ ሮሜ14፥17፤ 1ቆሮ2፥4፤4፥20፤ 1ተሰ1፥5
15፥14 ኤፌ5፥9፤ 2ቆሮ8፥7፤2ጴጥ1፥12
15፥15 ሮሜ12፥3
15፥16 ቍ19፤ ኢሳ 66፥20፤ ሐሥ9፥15፤ሮሜ1፥1፤
15፥17 ፊል3፥3፤ ዕብ2፥17
15፥18 ሐሥ15፥12፤ 21፥19፤ሮሜ1፥5፤ 16፥26
15፥19 ቍ13፤ ዮሐ4፥48፤ ሐሥ22፥17-21፤ 19፥11፤2ቆሮ 2፥12
15፥20 ሮሜ1፥15፤ 2ቆሮ10፥15:16
15፥21 ኢሳ52፥15
15፥22 ሮሜ1፥13
15፥23 ሐሥ19፥21፤ ሮሜ1፥10:11
15፥24 ቍ28፤ 1ቆሮ16፥6፤ ቲቶ 3፥13
15፥25 ሐሥ19፥21፤ 24፥17፤9፥13
15፥26 ሐሥ16፥9፤ 18፥12፤24፥17
15፥27 1ቆሮ9፥11
15፥28 ቍ24
15፥29 ሮሜ1፥10: 11
15፥30 2ቆሮ1፥11፤ ገላ5፥22፤ቈላ1፥8፤ 4፥12
15፥31 ቍ25፤ ሐሥ 9፥13፤24፥17፤ 2ቆሮ1፥10፤2ተሰ3፥2፤ 2ጢሞ3፥11፤2ጴጥ2፥9፤

[T]8 ግሪኩ የመገረዝ ይላል

የሩሳሌም ያለው አገልግሎቴም በዚያ ባሉት
ቅዱሳን ዘንድ ተቀባይነት እንዲያገኝ ጸልዩ
ልኝ፤ [32]ይኸውም በእግዚአብሔር ፈቃድ ወደ
እናንተ በደስታ እንድመጣና ከእናንተም
ጋር እንድታደስ ነው። [33]የሰላም አምላክ
ከሁላችሁ ጋር ይሁን፤ አሜን።

የግል ሰላምታ

16 በክንክራኦስ ቤተ ክርስቲያን አገል
ጋይ[ሀ] የሆነችውን እኅታችንን ፌቤ
ንን ዐደራ እላችኋለሁ። [2]ለቅዱሳን ተገቢ
በሆነው አቀባበል በጌታ እንድትቀበሏትና
ከእናንተም የምትፈልገውን ማንኛውንም
ርዳታ እንድታደርጉላት አሳስባችኋለሁ፤
ለብዙ ሰዎችና ለእኔም ጭምር ታላቅ ድጋፍ
ነበረችና።
[3]በክርስቶስ ኢየሱስ አብረውኝ ለሚያገለ
ግሉት ለጵርስቅላና[ለ] ለአቂላ ሰላምታ አቅር
ቡልኝ። [4]እነርሱም ለእኔ ሲሉ ሕይወታቸ
ውን ለአደጋ አጋልጠው ሰጡ፤ እኔ ብቻ ሳል
ሆን የአሕዛብ አብያተ ክርስቲያናት ሁሉ
ያመሰግኗቸዋል።
[5]በእነርሱ ቤት ላለች ቤተ ክርስቲያንም
ሰላምታ አቅርቡልኝ።
ከእስያ አገር ለመጀመሪያ ወደ ክርስቶስ
ለተመለሰው፣ ለወዳጄ ለአጤኔጦን ሰላምታ
አቅርቡልኝ።
[6]ለእናንተ ብዙ ለደከመችው ለማርያ ሰላ
ምታ አቅርቡልኝ።
[7]ከእኔ ጋር ታስረው ለነበሩት ዘመዶቼ
ለአንዲራኒቆንና ለዩልያን ሰላምታ አቅርቡ
ልኝ፤ እነርሱ በሐዋርያት መካከል ስመጥሮ
ችና በክርስቶስ በማመንም እኔን የቀደሙ
ናቸው።
[8]በጌታ ለምወደው ለጵልያጦን ሰላምታ
አቅርቡልኝ።
[9]በክርስቶስ አብሮን ለሚሠራው ለኢሩ
ባኖንና ለውድ ወዳጄ ለስንጣክን ሰላምታ
አቅርቡልኝ።
[10]በክርስቶስ ያለው እምነቱ ተፈትኖ ለተ
መሰገነው ለኤጤሌን ሰላምታ አቅርቡልኝ፤
ከአርስጣባሉ ቤተ ሰብ ለሆኑትም ሰላምታ
አቅርቡልኝ።
[11]ለዘመዴ ለሄሮድዮና ሰላምታ አቅር
ቡልኝ፤
በጌታ ላሉት ለንርቀሱ ቤተ ሰቦች ሰላምታ
አቅርቡልኝ።
[12]በጌታ ሆነው በትጋት ለሚሠሩት
ሴቶች፣ ለፕሮፌሞናና ለጢሮፌሞሳ ሰላምታ
አቅርቡልኝ።
በጌታ ሆና እጅግ ለደከመችው ለሌላዋ
ሴት፣ ለተወደደችው ለጠርሲዳ ሰላምታ
አቅርቡልኝ።
[13]በጌታ ለተመረጠው ለሩፎንና የእኔም
እናት ለሆነችው ለእናቱ ሰላምታ አቅር
ቡልኝ።
[14]ለአስቀሪጦንና ለአፍለሶንጳ፣ ለሄሮ
ሜን፣ ለጳጥሮባን፣ ለሄርማን፣ ከእነርሱም
ጋር ላሉት ወንድሞች ሰላምታ አቅርቡ
ልኝ።
[15]ለፍሌጎን፣ ለዩልያ፣ ለኔርያና ለእኅቱ፣
እንዲሁም ለአልንጦን፣ ከእነርሱም ጋር
ላሉት ቅዱሳን ሰላምታ አቅርቡልኝ።
[16]በተቀደሰ አሳሳም ሰላምታ ተሰጣጡ።
የክርስቶስ አብያተ ክርስቲያናት ሁሉ ሰላ
ምታ ያቀርቡላችኋል።
[17]ወንድሞች ሆይ፤ መለያየትን ከሚፈ
ጥሩትና የተማራችሁትን ትምህርት በመቃ
ወም በጒዞአችሁ መሰናክል ከሚያደርጉት
እንድትጠነቀቁ አሳስባችኋለሁ፤ ከእነርሱም
ራቁ። [18]እንደ እነዚህ ያሉት ሰዎች የሚያገ
ለግሉት ጌታችንን ኢየሱስ ክርስቶስን ሳይ
ሆን፣ የራሳቸውን ሆድ ነው፤ በለሰለሰ አንደ
በታቸውና በሽንገላ፣ የዋሆችን ያታልላሉ።
[19]የእናንተን ታዛዥነት ሁሉም ሰምተዋል፤
በዚህም እኔ እጅግ ተደስቻለሁ። ሆኖም በጎ
ስለ ሆነው ነገር ጥበበኞች፣ ክፉ ስለ
ሆነውም የዋሆች እንድትሆኑ እፈልጋለሁ።
[20]የሰላም አምላክ፣ ሰይጣንን ከእግራችሁ
በታች ፈጥኖ ይቀጠቅጠዋል።
የጌታችን የኢየሱስ ጸጋ ከእናንተ ጋር
ይሁን።
[21]አብሮኝ የሚሠራው ጢሞቴዎስ፣ እንዲ
ሁም ዘመዶቼ የሆኑት ሉቂዮስ፣ ኢያሶንና
ሱሲጴጥሮስ ሰላምታ ያቀርቡላችኋል።
[22]ይህን መልእክት የጻፍሁ እኔ ጤርጥ
ዮስ፣ በጌታ ሰላምታ አቀርብላችኋለሁ።
[23]በመልካም መስተንግዶው እኔና በዚህ
የምትገኘዋ መላዋ ቤተ ክርስቲያን ደስ
የምንሰኝበት ጋይዮስ፣ ሰላምታ ያቀርብላ
ችኋል።
የከተማዪቱ ግምጃ ቤት ሹም የሆነው
ኤርስጦስ፣ ወንድማችንም ቈአስጥሮስ
ሰላምታ ያቀርቡላችኋል። [24]የጌታችን የኢ
የሱስ ክርስቶስ ጸጋ ከሁላችሁ ጋር ይሁን፤
አሜን።[ሐ]
[25]በዘላለማዊ አምላክ ትእዛዝ ሕዝቦች
ሁሉ አምነው እንዲታዘዙ፣ በነቢያት
መጻሕፍት አሁን በተገለጠው፣ [26]ላለፉት
ረጅም ዘመናት ተሰውሮ በነበረው ምስጢር
መገለጥ መሠረት፣ በአስተማርኩት
ወንጌልና በኢየሱስ ክርስቶስ መሰበክ ሊ
ያጸናችሁ

15፥32 ሐሥ18፥21፤ ሮሜ1፥10:13፤ 1ቆሮ16፥18፤ፊሞ 7
15፥33 ሮሜ16፥20፤ 2ቆሮ13፥11፤ ፊል4፥9፤1ተሰ5፥23፤ 2ተሰ3፥16፤ዕብ13፥20
16፥1 ሐሥ18፥18፤ 2ቆሮ3፥1፤
16፥2 ሐሥ9፥13፤ ፊል2፥29፤
16፥3 ቍ7:9:10፤ ሐሥ18፥2፤ ሮሜ8፥1:39፤ 1ቆሮ1፥30፤ 2ቆሮ5፥17፤ገላ1፥22፤ 5፥6፤ኤፌ1፥13፤ ፊል 2፥25፤
16፥5 ሐሥ2፥9፤ 1ቆሮ16፥15፤19፤ ቈላ 4፥15፤ፊሞ2፤
16፥7 ቍ3፤11:21: ቈላ4፥10፤ፊሞ23፤
16፥9 ቍ3
16፥10 ቍ3፤ ሐሥ11፥14
16፥11 ቍ7:21፤ ሐሥ11፥14
16፥13 ማር15፥21፤ 2ዮሐ1
16፥15 ቍ2:14፤ ሐሥ9፥13፤
16፥16 1ቆሮ16፥20፤ 2ቆሮ13፥12፤ 1ተሰ5፥26፤1ጴጥ5፥14
16፥17 ማቴ18፥15-17፤ ገላ1፥8:9፤1ቆሮ5፥11፤ 2ተሰ3፥6:14፤ 1ጢሞ 1፥3፤6፥3፤ 2ጢሞ3፥5፤ቲቶ3፥10፤ 2ዮሐ10
16፥18 2ሳሙ15፥6፤ መዝ12፥2፤ኢሳ30፥10፤ ሮሜ14፥18፤ ፊል3፥19፤ቈላ2፥4
16፥19 ሮሜ1፥8፤ 1ቆሮ14፥20
16፥20 ዘፍ3፥15፤ ማቴ4፥10፤ ሮሜ15፥33፤ 2ቆሮ13፥14፤ ገላ6፥18፤1ተሰ5፥28፤ ራእ22፥21
16፥21 ቍ7፥11፤ ሐሥ16፥1፤13፥1፤ 17፥5፤
16፥23 ሐሥ19፥22: 29፤2ጢሞ4፥20
16፥25 ኢሳ48፥6፤ ሮሜ2፥16፤2ቆሮ9፥8፤ ኤፌ1፥9፤3፥20፤ ቈላ1፥26:27፤2፥2፤ 1ጢሞ3፥16፤ 2ጢሞ2፥8፤3፥3-6:9፤ ይሁ24፤
16፥26 ሮሜ1፥2:5

[ሀ]1 ወይም *ዲያቆን*
[ለ]3 በግሪኩ *ጵርስቃ የጵርስቅላ* ተለዋጭ ስም ነው።
[ሐ]24 ቍጥር 24 የሚገኘው በአንዳንድ ቅጆዎች ብቻ ነው።

ለሚችለው፣ 27እርሱ ብቻ ጥበበኛ ለሆነ አምላክ፣ በኢ የሱስ	16፥27 ሮሜ11፥36	ክርስቶስ በኩል ለዘላለም ክብር ይሁን፤ አሜን፡፡